

ข่าวสารสมาคม

พืชสวน

ปีที่ 35 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม - เมษายน 2563

HORTICULTURAL SCIENCE SOCIETY OF THAILAND

35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย	4
ไตรลักษณ์	11
เที่ยวดอยอินทนนท์	14
มหันตภัยเชื้อโควิด...COVID-19	18
เกษตรกรรุ่นใหม่กับการปลูกเมล่อนแบบมืออาชีพ	23

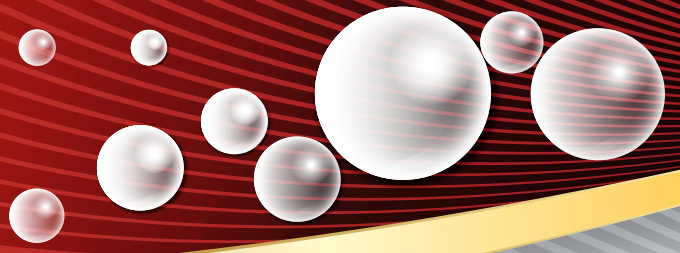

ปุ๋ยไชนมุก

ตราเรือใบไชนมุก

NEW

มีหลายซีรีส์

หลายสูตร ตามความเหมาะสม

เม็ดสีเหลือง

ปุ๋ยไชนมุกโนวา

เม็ดสีฟ้า

ปุ๋ยไชนมุกบลู

ขาวคาดแดง

ปุ๋ยไชนมุก

ปุ๋ยซิลิเฟต

ปุ๋ยไชนมุกเอส

ผลิตภัณฑ์คุณภาพจากเครือประวิทย์กรุป

ใช้น้อย งามทน ผลดก

บริษัท ไอโธโรไทย จำกัด

นวัตกรรมการเกษตร
เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าอย่างยั่งยืน

นางสาวสุภาวดี พิษณุ

www.chiataigroup.com

35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร จัดทะเบียนก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2527 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนวิชาการพืชสวนและวิชาการสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพืชสวนให้ครบวงจร เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความรู้ด้านพืชสวน ในหมู่นักวิชาการ นักธุรกิจ เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความร่วมมือ ในการค้นคว้าวิจัยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพืชสวน ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562 สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยมีอายุครบ 35 ปีในการก่อตั้ง สมาคมฯ จึงได้จัดงานครบรอบ 35 ปี และประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2562 ในวันศุกร์ที่ 29 พฤศจิกายน 2562 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

รู้จักสมาคมฯ

“สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย” ใช้อักษรย่อว่า “สพท” มีชื่อภาษาอังกฤษว่า “Horticultural Science Society of Thailand” ใช้อักษรย่อว่า “HSST” และเครื่องหมายของสมาคม เป็นตรารูปสามเหลี่ยม มีภาพพืชอยู่ภายใน ที่ฐานของสามเหลี่ยม มีชื่อสมาคมเป็นภาษาไทย “สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย” ด้านบนที่เหลืออีกสองด้านมีชื่อสมาคมเป็นภาษาอังกฤษ “Horticultural Science Society of Thailand” ภาพพืชภายในรูปสามเหลี่ยม มีความหมายเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของพืชเป็นส่วนรวม สำหรับลักษณะรูปสามเหลี่ยมนั้นหมายถึง การวิจัย การศึกษา และการถ่ายทอดเทคโนโลยี

สมาชิกของสมาคมมี 3 ประเภทคือ สมาชิกสามัญ ได้แก่ นักวิชาการ ข้าราชการ นักธุรกิจ เกษตรกร องค์กร สถาบัน บริษัท ร้านค้า และบุคคลทั่วไปที่ทำงานเกี่ยวกับพืชสวนและสนใจในกิจกรรมของพืชสวน สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ นักเรียน นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่และสมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่บุคคลที่กรรมการสมาคมเห็นสมควรเชิญมาเป็นสมาชิกเพื่อเป็นเกียรติแก่สมาคม

ผู้สนใจสามารถสมัครเป็นสมาชิกสมาคม โดยเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้าเป็นสมาชิกรายละ 100 บาท ยกเว้นสมาชิกวิสามัญและกิตติมศักดิ์ สมาชิกสามัญเสียค่าบำรุงรายละ 200 บาทต่อปี หากสนใจเป็นสมาชิกตลอดชีพรายละ 3,000 บาท สมาชิกวิสามัญค่าบำรุงรายละ 50 บาทต่อปี และสมาชิกกิตติมศักดิ์ไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียม

สิทธิของสมาชิก จะได้รับข่าวสาร และเอกสารเผยแพร่ของสมาคม ได้เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สมาคมจัดขึ้น ได้สิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ และอภิปรายในปัญหาหรือยุติเพื่อความก้าวหน้าของสมาคม ส่วนการบริหารสมาคม นายกสมาคมฯ ทำหน้าที่ควบคุมบริหารสมาคมให้ดำเนินไปตามระเบียบและวัตถุประสงค์และมติของคณะกรรมการบริหาร

พิธีเปิดงานโดยนายกสมาคมฯ

สมาชิกรับรองการเสนอชื่อนายกสมาคมคนใหม่

ประชุมสามัญประจำปี 2560/2561

สมาคมฯ ได้ดำเนินการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2560/2561 ในวันศุกร์ที่ 29 พฤศจิกายน 2562 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ กรุงเทพฯ ซึ่งในวันดังกล่าวนอกจากการประชุมใหญ่เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสมาคมในปี 2560/2561 สมาคมฯ ได้จัดให้มีการบรรยายพิเศษโดยผู้ทรงวุฒิและเป็นกรรมการกิตติมศักดิ์ เรื่อง “กว่าจะมาเป็นสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย” โดย ศาสตราจารย์สมเพียร เกษมทรัพย์ ซึ่งได้บรรยายถึงความเป็นมา บุคคลต้นคิดคนสำคัญในการก่อตั้งสมาคม ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด คติการ และแนวร่วมที่สำคัญเป็นนักวิชาการจากกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร อีกทั้งผู้ประกอบการและผู้สนใจในวิชาการด้านพืชสวนมากกว่า 10 คน อาทิ คุณไพโรจน์ ผลประสิทธิ์ คุณสรเสรีญ พิริยะธำรง คุณปิฎกษะ บุนนาค พลโทแถม สุดกังวาน คุณบรรเจิด คูนวงศ์ คุณประพัฒน์ สิทธิสังข์ คุณสนั่น ขำเลิศ คุณวรัช ละเปารยะ และคุณดำรงศักดิ์ วิริยะศิริ เป็นต้น การประชุมระดมสมองในการจัดตั้งสมาคมฯ จะกระทำหลังเลิกงานที่บ้านพักของอาจารย์สมเพียร เกษมทรัพย์ และยังได้กล่าวถึงคุณูปการที่ ดร. บรรเจิด คติการ ที่ได้รับการปลูกฝังอบรมบ่มเพาะจากหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ให้มีความคิดและมุ่งมั่นที่จะทำให้งานพืชสวนเจริญก้าวหน้า และมีการก่อตั้งเป็นสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยสำเร็จในปี พ.ศ.2527

บรรยายพิเศษ เรื่อง “อนาคตกัญชา-กัญชงไทย” โดย ดร.ภญ. อาริยา สาริกะภูติ ประธานมูลนิธิส่งเสริมยวเกษตรกรไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เริ่มการบรรยายจะได้ฟังลีเล็ดว่า “ความรักก็เหมือนกัญชา แรก ๆ ก็ฮา หลังๆ ก็หลอน” ได้กล่าวถึงความแตกต่างของกัญชง (Hemp) และกัญชา (Canna) ซึ่งเป็นพืชในแฟมิลีเดียวกัน คือ Cannabidaceae และสกุล Cannabis แต่มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์แตกต่างกันอย่างชัดเจนและเป็นสิ่งที่ยากที่สุดในการแยกความแตกต่าง กัญชา จะมีใบที่กว้างกว่าและลำต้นเป็นพุ่มมากกว่า กัญชง มีใบที่ผอมยาวและลำต้นสูงกว่า

กัญชงเป็นพืชที่มีการสนับสนุนให้เกษตรกรชาวเขาปลูก เพื่อนำเปลือกของต้นทำเส้นใยเป็นเครื่อง นุ่งห่ม แต่ต่างประเทศนำกัญชงทำเป็นวัตถุดิบของเครื่องสำอางค์ เสื่อเกราะกันกระสุน ฉนวนกันความร้อนและอื่น ๆ อีกมากมาย กัญชงและกัญชามีสารที่มีคุณลักษณะโดดเด่นอยู่ 2 ชนิด ได้แก่ Tetrahydrocannabinol (THC) และ Canabidiol (CBD) สาร THC เป็นสารหลักที่ออกฤทธิ์ต่อประสาททำให้เกิดอาการเคลิบเคลิ้ม มีเมา ลดการอักเสบของระบบประสาท อาการปวด ฯลฯ ส่วนสาร CBD จะลดอาการทางจิตประสาท ป้องกันการสูญเสียของความจำระยะสั้น ลดอาการวิตกกังวล ลดอาการคลื่นเหียนอาเจียน ป้องกันโรคนอนไม่หลับ และอาจช่วยรักษาโรคจิตเภท แต่ผลเสียจากการใช้กัญชาก็มีเช่นกัน โดยมีผลต่อระบบทางเดินหายใจ ผลต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด และผลต่อเข่า ปวดเข่าและความผิดปกติของจิต เป็นต้น

ผู้บรรยายยังได้กล่าวถึงภาพรวมของกฎหมายระเบียบปฏิบัติการใช้กัญชาในทางการแพทย์ ซึ่งในประเทศไทย เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม

ศ.ดร.สมเพียร เกษมทรัพย์

ดร. ภญ.อาริยา สาริกะภูติ

คุณลักขณา นะวีโรจน์

2562 กระทรวงสาธารณสุขประกาศปลดล็อกสารสกัดในพืชกัญชงและกัญชาตามคุณสมบัติที่กำหนดไปเป็นยาเสพติดประเภท 5 ได้แก่ สาร CBD บริสุทธิ์ และสาร THC ที่มีสัดส่วนน้อยกว่าร้อยละ 0.2 เช่นเดียวกับหลายประเทศ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการผลิตยาและสมุนไพร ซึ่งตำรับยาแผนไทยมีหลายตำรับ เช่น ยาสุขไสยาสน์ ยาน้ำมันสนันไตรภพ ฯลฯ เป็นต้น ในอนาคตพืชกัญชงและกัญชาจะเป็นพืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจ

การบรรยายพิเศษ เรื่อง “Local Hero...สู่สุขสยาม ณ ไอคอนสยาม” โดยคุณลักขณา นะวีโรจน์ ประธานโครงการสุขสยาม ซึ่งได้กล่าวถึงความตั้งใจในการที่จะเป็นนักพัฒนาเพื่อความยั่งยืน มีความมุ่งมั่นที่จะสร้างประวัติศาสตร์อันยิ่งใหญ่ในชีวิตให้แก่แผ่นดิน โดยยึดหลัก เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาเป็นแนวคิด โดยทำงานที่มีการทำให้ผู้อื่นมีความสุขร่วมกัน จะมีการนำผลิตผลทางการเกษตร ไม้ผล พืชผักต่าง ๆ และสินค้า OTOP จากแหล่งต่าง ๆ ของประเทศมาจำหน่ายในศูนย์การค้า ไอคอนสยาม

เพียวไทย

คุณค่าธรรมชาติของสมุนไพรไทยบริสุทธิ์

สะดวก
รับประทาน
ง่าย

Lemongrass Tea

Packing : 1 box / 10 bags

Ginger Tea

Packing : 1 box / 10 bags

FREEZE DRIED TURMERIC

Packing : 1 box / 20 bags

FREEZE DRIED OKRA

Packing : 1 box / 20 bags

FREEZE DRIED BITTER MELON

Packing : 1 box / 20 bags

ติดต่อ-สอบถาม
084-555-9272

บริษัท เอเวนิวส์ เพียว(ไทย) จำกัด

ผลิตที่ประเทศไทย

ได้เห็นความมุ่งมั่นความตั้งใจในการทำงานของวิทยากรทั้งสามท่าน เป็นความภาคภูมิใจของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพราะทุกท่านเป็นกรรมการของสมาคมฯ

พบิคุณูปการต่อสมาคม

ในวาระที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย มีอายุครบ 35 ปี กรรมการบริหารของสมาคมฯ มีมติเห็นสมควรมอบโล่ประกาศเกียรติคุณผู้มีคุณูปการต่อสมาคมฯ ซึ่งทุกท่านได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่สมาคมมายาวนานหลายปี เป็นกรรมการที่ปรึกษาให้แก่สมาคม ประชุมให้คำปรึกษาความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่ดีและมีประโยชน์ ซึ่งสมาคมได้มอบโล่ประกาศเกียรติคุณให้แก่ 4 ท่าน ดังนี้

อาจารย์เกษม จันทรประสงค์ อดีตข้าราชการกรมกสิกรรม (ปัจจุบันคือกรมวิชาการเกษตร) เป็นผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมไม้ดอกไม้ประดับแห่งประเทศไทย เมื่อปี 2518 โดยดำรงตำแหน่งอุปนายกถึง 10 ปี นายกสมาคม 8 ปี และปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาสมาคมพฤกษชาติแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นเวลา 10 ปี ที่ปรึกษาสมาคมกล้วยไม้แห่งประเทศไทย และที่สำคัญเป็นที่ปรึกษาสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยมากกว่า 15 ปี เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่วงการพืชสวนและสมาคมฯ อย่างมาก

รศ.ดร.สุรพงษ์ โกลิยะจินดา อดีตเป็นอาจารย์สอนที่ภาควิชาพืชสวน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน สอนวิชา วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตผลสด และวิชาคุณภาพผัก ผลไม้สดครั้งแรกในไทย เป็นหัวหน้าภาควิชาพืชสวน อาจารย์พิเศษที่มหาวิทยาลัยมหิดล โครงการนานาชาติและ AIT ปฏิบัติงานที่โครงการวิจัยเกษตรที่สูง มูลนิธิโครงการหลวงมากกว่า 25 ปี ต่อมาทำวิจัยทุน USDA และ UNDP นอกจากนั้นเป็นวิทยากรพิเศษให้แก่กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ สมาคมต่าง ๆ เป็นที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญระยะสั้นที่ประเทศ พิจิ อินโดนีเซีย และอิตาลี เป็นผู้แทนไทยคณะทำงานพืชสวนหลังการเก็บเกี่ยวของ ASEAN – Australian Food Handling Project มากกว่า 10 ปี ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ ชาวสวน นักเขียนอิสระที่ปรึกษาอนุกรรมการกลั่นกรอง มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เชิญ และที่สำคัญเป็นที่ปรึกษาสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

คุณวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์ ประกอบธุรกิจ เจ้าของ บริษัท อีคลิปส์ จำกัด ตัวแทนจำหน่ายปุ๋ยจุลินทรีย์ เป็นอาหารพืชโดยเฉพาะพืชสวน เช่น กล้วยไม้ มะม่วง ลำไย ฝรั่ง เป็นต้น เป็นเกษตรกรทำสวนปลูกกล้วยไม้ ผลไม้ต่าง ๆ เพื่อทดสอบปุ๋ยจุลินทรีย์ของบริษัท จะได้แนะนำลูกค้าที่เป็นเกษตรกรเช่นกันอย่างถูกต้อง และดำรงตำแหน่งอุปนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยและรักษาการนายกสมาคมฯ ในช่วงปี พ.ศ.2544 ซึ่งในช่วงรักษาราชการนายกสมาคมฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบบัญชีการเงินของสมาคมฯ ให้เป็นไปตามหลักการบัญชีมาตรฐานและมีการตรวจสอบบัญชีอย่างถูกต้อง ซึ่งได้ใช้มาจนถึงทุกวันนี้ ปัจจุบันยังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาของสมาคมฯ และช่วยสนับสนุนกิจกรรมตลอดมา

อ.เกษม จันทรประสงค์ (ขวา)

ดร.สุรพงษ์ โกลิยะจินดา (ขวา)

คุณวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์ (ขวา)

คุณวิรัช จันทรศิริ (ขวา)

คุณวิรัช จันทรศิริ เป็นกรรมการที่ปรึกษา บริษัท เวท อะกริเทค จำกัด บริษัท แอฟ อี ฟาร์ม จำกัด และ บริษัท ยูนิไลฟ์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด นอกจากนี้ยังเป็นที่ปรึกษาของสมาคมต่าง ๆ เช่น สมาคมนักโรคพืชแห่งประเทศไทย สมาคมกีฏและสัตววิทยาแห่งประเทศไทย และในปี พ.ศ.2548 ถึงปัจจุบันเป็นอุปนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และเคยเป็นกรรมการฝ่ายต่างประเทศของสมาคมฯ ร่วมพิจารณาตรวจ

บทความวิชาการด้านพืชสวน ในทุกการประชุมที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยร่วมดำเนินการหรือเป็นเจ้าภาพจัดประชุม ปัจจุบันเป็นอุปนายกสมาคม ร่วมประชุมให้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการบริหารและดำเนินงาน สนับสนุนกำลังกาย กำลังทรัพย์ ให้แก่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยอย่างดียิ่งตลอดมา

บุคคลทั้ง 4 ท่าน จึงเป็นผู้มีคุณูปการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการพืชสวนและสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยอย่างมาก สมควรที่จะได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติอย่างยิ่งในวาระครบรอบ 35 ปีสมาคมฯ นอกจากนี้สมาคมฯ ยังได้มอบโล่ขอบคุณผู้ที่สนับสนุนเงินรายละ 100,000 บาท เพื่อใช้ในการดำเนินงานจัดประชุมและพิมพ์หนังสือที่ระลึก 35 ปี จำนวน 6 รายได้แก่ ครอบครัวดาโลดม บริษัทโชตัส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด บริษัท ไทยธรรม อัลโลแอนซ์ จำกัด บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด บริษัทไดนามิกกรุ๊ปโปรดักส์ จำกัด และคุณลักขณา นະวีโรจน์ สมาคมฯ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้อีกครั้งหนึ่ง

ผลงานดำเนินงานปี 2560

ในปี 2560 สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการประชุม สัมมนา และการจัดนิทรรศการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2558-2559 และจัดสัมมนาเรื่อง “อนาคตเกษตรประเทศไทย” ในวันศุกร์ที่ 19 พฤษภาคม 2560 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 213 คน และมีการเลือกตั้งนายกสมาคมฯ เพื่อจะได้ดำเนินการบริหารสมาคมในปีต่อไป ซึ่ง นายอนันต์ ดาโลดม ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมอีกวาระหนึ่ง

2. สมาคมฯ ร่วมจัดงานคอนเสิร์ต เจนิเฟอร์ คิม และ จาร์ส เสวตาภรณ์ It's a Matter of Love & Rose เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2560 ณ ฟาร์มปศุสัตว์โรสพาร์ค อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดนครราชสีมา

3. สมาคมฯ ร่วมกับบริษัท วีเอ็นยู เอ็กซิซิชั่นส์ เอเชีย แปซิฟิค จำกัด จัดงาน Horti ASIA 2017 ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 15 – 17 มีนาคม 2560 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ มีผู้มาร่วมออกบูธ 127 บูธ ซึ่งเป็นต่างประเทศ 70% สมาคมฯ ร่วมกับ ฟาร์มปศุสัตว์โรสพาร์ค และบริษัท โชตัส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด นำผลิตภัณฑ์ไปจัดแสดง

4. สมาคมฯ ร่วมกับ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาน้ำมันมะพร้าว ชมรมมะพร้าวแห่งประเทศไทยและแปซิฟิค จัด สัมมนาวิชาการน้ำมันมะพร้าวนานาชาติ ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 15-18 มีนาคม 2560 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุม ไบเทค บางนา กรุงเทพฯ มีผู้เข้าร่วมประชุม 257 คน จาก 27 ประเทศ พิธีเปิดโดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางสาวชุติมา บุญยะประภ์) และคุณวิรัช จันทรีมี อุปนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เป็นผู้แทนสมาคมฯ ร่วมในพิธีเปิด

5. สมาคมฯ ร่วมงาน SIMA ASEAN Thailand 2017 ซึ่งจัดโดยบริษัท อิมแพ็ค เอ็กซิบิชั่น แมเนจเม้นท์ จำกัด ร่วมกับ Comexposium และ Axema เมื่อวันที่ 7-9 กันยายน 2560 ณ อาคาร 5-6 อิมแพ็ค เมืองทองธานี โดย ดร.สุวิทย์ ชัยเกียรติยศ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานในพิธีเปิดงานมี 13 ประเทศเข้าร่วมจัดแสดงอุปกรณ์และการเกษตรที่มีคุณภาพและนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยบูธสมาคมฯ จัดแสดงเรื่องราวจากธรรมชาติ ไร่ไหม กวาวเครือ โดยการสนับสนุนของ ดร.ภญ. อาริยา สาริกะภูติ

6. สมาคมฯ สนับสนุนมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ในการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ ครั้งที่ 16 ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน – 1 ธันวาคม 2560 ณ อาคารเอกาทศรถ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีการรวมสมาคมฯ ไปร่วมประชุม ได้แก่ รศ.วิจิตร วังใน ดร.สุนทร พิพิธแสงจันทร์ และคุณปิยนุช นาคะ

ผลงานการดำเนินงานปี 2561

1. สมาคมฯ จัดสัมมนาเรื่อง “การจำกัดการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ทำได้ ใครได้ ใครเสีย มีทางออกหรือไม่” เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2561 ณ ห้องประชุมกองวิจัยและพัฒนาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลิตผลการเกษตร (อาคาร 8 ชั้น) กรมวิชาการเกษตร มีผู้เข้าร่วมสัมมนา 172 คน

2. สมาคมฯ ร่วมงาน SIMA ASEAN Thailand 2018 เมื่อวันที่ 6-8 มิถุนายน 2561 ณ Hall 5-6 อิมแพ็คเมืองทองธานี สมาคมฯ ได้รับความอนุเคราะห์จาก ดร.ภญ. อาริยา สาริกะภูติ ร่วมจัดบูธ ในนามของสมาคมฯ

3. สมาคมฯ จัดเสวนาเรื่อง “ไทยจะเป็นมหาอำนาจทางการเกษตร (ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี) ได้อย่างไร” ในวันที่ 5 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องรวงข้าว ชั้น 2 ตึกวิชานุสรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มีผู้เข้าร่วมเสวนาจำนวน 144 คน

4. สมาคมฯ ร่วมจัดงาน Horti ASIA 2018 เมื่อวันที่ 22-24 สิงหาคม 2561 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุม ไบเทค บางนา

สัมมนา อนาคตเกษตรประเทศไทย

มีผู้เข้าร่วมจัดงาน 69 บุธ สมาคมฯได้ไปร่วมจัดนิทรรศการแสดงผลงาน และกิจกรรมสมาคม และประชาสัมพันธ์การจัดงาน ACID 2019 และ งาน AHC 2020 ด้วย

5. สมาคมฯ ร่วมกับ เครือข่ายเกษตรและอาหารปลอดภัย (GAP Net) จัดเสวนาเรื่อง “ทิศทางนโยบายและกฎหมายการเกษตรไทย” วันที่ 26 ตุลาคม 2561 ณ ห้องละอองฟ้า สถาบันวิจัยคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีผู้เข้าร่วมเสวนา 90 คน

6. สมาคมฯ สนับสนุนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 ภายใต้แนวคิด “สู่ก้าวใหม่ของพืชสวนไทย” เมื่อวันที่ 19-21 พฤศจิกายน 2561 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติเชียงใหม่แกรนด์วิว โรงแรมเชียงใหม่ แกรนด์วิว แอนด์ คอนเวนชั่น เซ็นเตอร์ จังหวัดเชียงใหม่

นอกจากการจัดประชุมสัมมนาและจัดนิทรรศการ สมาคมฯ ยังได้ร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้เชิญให้สมาคมฯ เข้าไปมีส่วนร่วม หรือกิจกรรมที่สมาคมฯ จัด และเชิญหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มาร่วม เช่นการจัดแข่งขันโบว์ลิ่งประจำปี การจัดพิมพ์ข่าวสารสมาคม พืชสวนแห่งประเทศไทย ปีละ 3 ฉบับ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากบริษัท และสมาคมที่เป็นพันธมิตรอย่างต่อเนื่องตลอดมา สมาคมฯ ต้องขอขอบพระคุณผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ทุกหน่วยงาน/องค์กร ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยให้ดำเนินงานมาจนครบ 35 ปี ในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562

การจัดงานวันครบรอบ 35 ปี สมาคมและการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2560/2561 สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งได้เลือกตั้งนายกสมาคมคนใหม่ ซึ่งผลการเลือกตั้งได้นายกสมาคมคนใหม่ในชื่อเดิมว่า **นายอนันต์ ดาโลดม** ที่จะบริหารและนำพาสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยให้ก้าวสู่สากลต่อไป เพราะสมาคมกำลังเตรียมการจัดประชุม

งาน Horti Asia 2018

เปิดงาน It's a Matter of Love & Rose

วิชาการพืชสวนแห่งเอเชีย (AHC 2020) ระหว่างวันที่ 15-17 ธันวาคม 2563 และสมาคมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากสมาชิก และผู้มีอุปการคุณอีกเช่นเคย

สัมมนาวิชาการน้ำมันมะพร้าวนานาชาติ ครั้งที่ 2

THE SECOND INTERNATIONAL CONFERENCE ON COCONUT OIL
(ICCO 2017)
15-18 March 2017, Bangkok, Thailand

ปุ๋ยตรารถเก๋ง
 ปุ๋ยเคมีเต็มสูตร พลสมชิลิก้า
เพิ่มผลผลิต 30-100 %

ปุ๋ยรถเก๋ง
เจ๋ง..จริง..!!!

พิสูจน์ด้วยตัวคุณเอง..ที่ตัวแทนจำหน่ายทั่วประเทศ
ที่ร้านตัวแทนจำหน่ายทั่วประเทศ

ผลิต และจำหน่ายโดย..

บริษัท ยู-เอโกร จำกัด

30 ซ.รังสิต-นครนายก 51 ถ.รังสิต-นครนายก ต.ประชาธิปัตย์
 อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130 โทร. 095-2521317

: u-agro

: ปุ๋ยรถเก๋ง

www.ปุ๋ยรถเก๋ง.com

ไตรลักษณ์

ไตรลักษณ์ หรือ สามัญลักษณ์ คือ อนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา มีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิต เพราะเป็นคุณสมบัติที่ครอบคลุมปรากฏการณ์ และทุกสิ่งในธรรมชาติ ตั้งแต่มนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดไปจนถึงทุก ๆ สิ่งในจักรวาลทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต

สามัญลักษณ์ เป็นคุณลักษณะซึ่งแสดงออกด้วยตัวของมันเองอยู่แล้ว แต่คนเรามองไม่เห็น หรือมองข้ามไปโดยที่จิตใจและไม่ตั้งใจ ประดุจเส้นผมบังภูเขา การมองข้ามความเป็นจริงเหล่านี้ มีผลกระทบกระเทือนอย่างมหาศาลต่อชีวิตมนุษย์ (และสัตว์) ทุกผู้ทุกนาม ซ้ำยังมีการปกปิด บิดเบือนความจริง ด้วยความคิดที่เข้าข้างตนเองไม่ยอมรับความเป็นจริงเหล่านั้น จึงนำไปสู่ผลเสียที่ร้ายกาจจนอาจฉกรรจ์ กล่าวคือทำให้เกิดความเครียด เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาไม่มีสุข มีแต่ความทุกข์ ด้วยขาดความสมบูรณ์ เมื่อจิตใจพยายามฝืนความเป็นจริง และกฎของธรรมชาติเหล่านี้

การที่คนเรามองไม่เห็นสามัญลักษณ์ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้ถูกปกปิดด้วยอาการต่าง ๆ กล่าวคือ

อนิจจัง หรือความเปลี่ยนแปลง ไม่เที่ยง ถูกปิดบังด้วยความต่อเนื่องหรือ **สันตติ** เช่น คนเราเกิดมา เติบโตซึ่งเรียกกันว่าโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นหนุ่มที่หล่อเหลา กำยำแข็งแรง หรือเป็นสาวสวย หยาดเยิ้มน่ารัก ชื่นชอบของคนทั่วไป จึงน่าที่จะต้องชอบคุณอนิจจัง ที่ทำให้คนเราเจริญเติบโตขึ้นไม่ต้องนอนแบเบาะหรืออยู่ในครรภ์ตลอดภพตลอดชาติ แต่เพราะอนิจจังนี้เองเช่นกัน ที่ทำให้คนแก่เฒ่าลงไปสู่วัยหนุ่ม สู้วัยแก่จนถึงตายไปในที่สุด ในวงการแพทย์ได้ค้นพบมานานแล้วว่าแม้ในขณะที่คนเราแข็งแรงดีในวัย 30 ปีนั้น กระดูกสันหลังได้เริ่มชราไปก่อนแล้ว โดยพบว่ากระดูกเริ่มงอเมื่อตรวจด้วยภาพเอกซเรย์ แม้จะมองจากภาพยังไม่เห็นก็ตาม

ทุกขัง หรือความที่ไม่อาจคงทนอยู่ได้รวมถึงความกดดัน ปัญหา ความเจ็บปวดทั้งทางกายและทางจิตใจซึ่งถูกปิดบังด้วยความเคลื่อนไหว หรือ อิริยาบถ เช่น เวลานั้นนาน ๆ ปวดกันกะ เราเคลื่อนไหวเปลี่ยนท่านั่งเสีย หรือไปยืนบ้าง เดินบ้างความเจ็บปวดก็หายไป เราทำไปโดยอัตโนมัติจนกระทั่งเราไม่เห็นความเจ็บปวดด้วยซ้ำไป หรือถ้าเราถูกกดดันจากการงานมาก ๆ เราก็โยกย้ายหาที่ทำงานใหม่ หรือหาทางออกด้วยการไปดูหนังดูละครหรือไปพักผ่อนตากอากาศให้ลืมความกดดันความขมขื่นเสียชั่วคราว แต่ก็ไม่ได้แก้ปัญหามาโดยตรง อาจกลับมาเผชิญปัญหาเก่าซึ่งอาจจะพอกพูนเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิมหลายเท่า

อิริยาบถจึงเป็นคำตอบสนอง บำบัดแก้ไขทุกขัง บดบังทุกขีให้คนเราสามารถทนอยู่กับทุกขีได้โดยไม่รู้ตัว ความจริงแล้วอิริยาบถนั้นคือทุกขีนั่นเอง เพราะทนไม่ได้จึงต้องเคลื่อนไหว ดำเนินไปเยี่ยงนั้นจนเป็นอัตโนมัติ ดังนั้นหากเราสามารถจับสติได้ทัน (ซึ่งเป็นรากฐานของอิริยาบถ การเคลื่อนไหวขณะยืน เดิน นั่ง นอน) เราจะสามารถเห็นทุกขีพร้อมกันไปได้

อนัตตา หรือการปราศจากตัวตนที่ถาวรอย่างแท้จริง (อัตตา) ไม่อาจบังคับบัญชาได้แต่ถูกปิดบังด้วยความเป็นกลุ่มก้อนหรือ ณะ เช่น เราจะห้ามกายของเราไม่ให้แก่ ไม่ให้เจ็บ ไม่ให้ตายไม่ได้ มันดำเนินไปตามธรรมชาติของมันโดยไม่ยอมฟังเราทั้งที่ หยุดเจ็บ หยุดตาย ในวงการแพทย์แม้จะเจริญก้าวหน้ามาก แต่อย่างเก่งที่สุดก็ได้แต่รักษาเยียวยาโรคให้หายต่ออายุไปได้อีกชั่วระยะหนึ่งเท่านั้น เพราะเซลล์แต่ละตัวได้ถูกโปรแกรมไว้แล้วว่า จะตายในเวลาเท่านั้นปี เป็นต้น

โดยทั่วไปผู้หญิงมักมีอายุยืนกว่าผู้ชาย เช่น ผู้ชายชาวอเมริกันมีอายุยืนโดยเฉลี่ยประมาณ 71 ปี แต่ผู้หญิงอายุยืนกว่าถึง 79 ปี ต่างจากกันไปบ้าง เนื่องด้วยวิถีการดำเนินชีวิตที่ต่างกันไป กระนั้นก็ดีในทางตรงกันข้าม สมัยเมื่อเรายังเล็กเรากลับไม่เคยห้ามร่างกายให้หยุดเติบโตเพราะเราต้องการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์แข็งแรงเร็ว ๆ ต่อเมื่ออายุมากขึ้นร่างกายเริ่มแสดงอาการเจ็บป่วยให้เห็น เราจะไม่อยากแก่หรือเติบโตอีกต่อไป แต่ไม่อาจหยุดยั้งมันได้

ถ้าใครยังยืนยันว่าสามารถบังคับกายนี้ได้ ก็ลองกลั่นลมหายใจ
ดูสัก 2 นาทีจะทราบได้ทันทีว่า เราไม่อาจบังคับกายได้นานเลย มันดำเนิน
ไปตามวิถีของมันโดยไม่ฟังเราทั้งสิ้น

การที่มีอาการต่าง ๆ บดบังนี้เองที่ทำให้เราไม่เห็นสามัญลักษณ์
แต่ถ้าอาการที่บดบัง เช่น สันตติ ความต่อเนื่องขาดลง หรืออิริยาบถ ความ
เคลื่อนไหวขาดช่วงไป หรือ **ขณะ** ความเป็นกลุ่มก้อนสลายจากกันไป คือ
ขาดการประสานงานกันเราจะเห็นไตรลักษณ์ หรือสามัญลักษณ์อย่าง
ชัดเจน อาทิคุณป่วยเป็นอัมพาต ตื่นขึ้นมายกแขนขวาไม่ขึ้น พูดไม่ได้
เดินไม่ถนัดอย่างแต่ก่อน เชไปเขมา เพราะขาขวาเปลี่ยนไป คุณจะเห็น
ไตรลักษณ์พร้อมกันทั้ง 3 ประการ คือ

อนิจจัง ความเปลี่ยนจากเดิมซึ่งเคยเป็นปกติด้วยสันตติขาด
ไม่มีความต่อเนื่องไม่สามารถทำอะไรได้ต่อเนื่องอย่างเช่นเคย ต้องใช้เวลา
ชยบเขยื้อนหรือต้องอาศัยความช่วยเหลือจากคนอื่น

ทุกขัง ความเครียด ความไม่อาจคงทนอยู่ได้ เห็นแต่ปัญหา
เป็นทุกข์ทั้งกาย ทุกข์ทั้งใจ เพราะเคลื่อนไหวไม่ได้ตั้งจิตติ อิริยาบถขาด
ไม่ต่อเนื่อง กลัดกลุ้มใจว่าจะทำงานไม่ได้อีกต่อไปใครจะดูแลตนเองหรือ
ครอบครัว เป็นต้น

อนัตตา ก็ปรากฏชัดเจน เพราะจะบังคับให้แขนขาเคลื่อนไหว
ก็ทำได้เพียงข้างเดียว ส่วนอีกข้างทำไม่ได้ พูดไม่มีใครเข้าใจเพราะสมอง
ส่วนควบคุมการพูดถูกทำลาย ความเป็นกลุ่มก้อนคือ **ขณะ** ซึ่งเคยทำงาน
เป็นอันหนึ่งอันเดียวหมดไป ด้วยบางส่วนชำรุดเสียหายไม่อาจบังคับ
บัญชาได้อีกเช่นเดิม

จิตใจยิ่งซ้ำร้ายกว่าเดียวคิดโน่นคิดนี่ไม่อยู่นิ่งกับที่ โดยสภาพ
อุปนิสัยของมันไม่ชอบให้เราบังคับ เมื่อประสบเหตุการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ
จิตใจจะคิดไปได้ต่าง ๆ มากมาย เช่น ตื่นขึ้นมาเผชิญกับอากาศขมุกขมัว
ก็เศร้าเสียใจแล้ว บางคนเป็นโรคเศร้าอยู่แล้วเลยพาลเสียอกเสียใจ
เศร้าใจมากขึ้นไปอีกตามความคิดต่าง ๆ นานา จนถึงกับทำร้ายตัวเองก็มี

การที่เป็นเช่นนี้เพราะถูกจิตหลอกหรือถูกความคิดหลอก
แต่ถ้าจะรู้ก็สายไปเสียแล้ว ย้อนหลังกลับคืนไม่ได้ หรือในบางโอกาส
บังเอิญไปประสบกับเหตุการณ์บางอย่างที่มีสภาพลักษณะคล้ายคลึงกับ
สมัยก่อนจิตใจก็หวนกลับไปคิดเช่นสมัยเมื่อ 10 ปีก่อนที่ถูกเพื่อนคนนี้โกง
หรือทำร้ายจิตใจอย่างรุนแรง หมกมุ่นเป็นทุกข์ไปกับความคิดก่อน ๆ นั้น
เป็นวันเป็นสัปดาห์ก็มี จนกระทั่งกลับรู้สึกตัวขึ้นมาว่า กำลังหลงติดใน
ความคิดนั้น อยู่กับสถานการณ์ที่ล่วงเลยไปแล้วตั้งนาน มันเป็นเพียงความ
คิดแก้ไขอะไรไม่ได้อีกแล้ว ต้องยอมรับว่าเสียรู้เขาไป แต่ด้วยสติความรู้สึก
ตัว ที่เกิดขึ้นอาจใช้ปัญญา ป้องกันไม่ให้เสียรู้เขาอีก หรือถ้ายังไม่รู้สึกตัว
ก็ยังฝังติดอยู่ในความคิดเก่า ๆ นั้น บางคนถึงกับวางแผนล้างแค้น
เพราะเดี๋ยวนี้อยู่ในสภาพที่จะแก้แค้นได้แล้วเมื่อก่อนต้องยอมเพราะเขามี
อิทธิพลมาก เดียวนี้ขำมีอำนาจพอกันหรือมากกว่าแล้ว เป็นต้น

ทั้งหมดนี้เป็นเพราะขาดสติ ขาดความรู้สึกตัวให้เห็นสภาพ
ความเป็นจริงตามที่เป็นจริงเราจึงไม่เห็นไตรลักษณ์เพราะมีสิ่งบดบังอยู่
ดังกล่าว ถูกความโลภ ความโกรธ ความหลง คอยบดบังความเป็นจริง
แต่หากมีความรู้สึกตัว เห็นความคิด รู้เท่าทันความคิดเห็นความจริงตาม

ที่เป็นจริง อาการที่บดบังก็ไม่อาจจะซ่อนไตรลักษณ์ สามัญลักษณะจะเปิดเผยตัวของมันเองให้เราเห็นสภาพความเป็นจริงได้

โดยความจริงแล้ว สามัญลักษณะ มีปรากฏให้เห็นอยู่โดยทั่วไปในชีวิตประจำวันแต่เรามองข้ามมันไป ยกตัวอย่างเช่น คนเราต้องอาบน้ำชำระกายอยู่ทุกวัน มิฉะนั้นร่างกายจะหมักหมมด้วยเหงื่อโคล สกปรกเหม็นสาบไม่มีใครอยากเข้าใกล้ รังเกียจว่าเป็นคนสกปรกโสโครกมีกลิ่นตัว ซึ่งความจริงซึ่งโคลก็คือเซลล์ตามผิวหนังที่ตายไปทุกวัน หมักหมมพอกพูนเป็นขี้โคลเป็น อนิจจัง ไม่เที่ยงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทุกขัง เซลล์คงทนสภาพเดิมอยู่ไม่ได้เป็น อนัตตา เซลล์ต้องตายไปไม่อยู่ในบังคับบัญชาของเรา แต่ร่างกายมีวิธีซ่อมแซมด้วยการสร้างเซลล์ใหม่ขึ้นมาชดเชยทดแทน สันตติ ความต่อเนื่องจึงไม่ขาดให้เห็นถ้าเพียงมองอย่างผิวเผิน

หากมองให้ลึกซึ้งลงไปเยี่ยงนักวิทยาศาสตร์ซึ่งในปัจจุบันค้นพบว่าเซลล์ในหัวใจตายและมีเซลล์ใหม่เกิดขึ้นมาทดแทนตลอดเวลา เปลี่ยนหัวใจทั้งดวงทุก ๆ 3 วัน จะเห็นว่าสันตติทำงานอยู่เบื้องหลังตลอดเวลา

อิริยาบถ คือเซลล์ใหม่เคลื่อนขึ้นมาแทนเซลล์เก่าที่ตายไป ขณะที่ความเป็นกลุ่มก้อนทรงรูปของผิวหนังทั้งดวงเปลี่ยนแปลงปลั่งอยู่เช่นเดิม เพียงแต่อาบน้ำชำระกายเอาเซลล์เก่าที่ตายไป แต่ถ้าคนเป็นโรคผิวหนัง เซลล์นอกจากจะตายไปโดยปกติตามอายุขัยของมันแล้วยังถูกทำลายด้วยโรค เซลล์ใหม่ก็เจริญขึ้นมาทดแทนไม่ได้หรือไม่สมบูรณ์ เกิดความขาดเนื้อ ความเป็นกลุ่มก้อนก็ผิดเพี้ยนไปจากเดิม อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา จะปรากฏให้เห็นแก่บุคคลนั้น ๆ ชัดเจนกว่าตามปกติว่าเป็นโรคผิวหนัง นอกจากนี้ยังปรากฏให้เห็นต่อผู้อื่นอีกด้วยแต่ออกมาในสภาพแห่งความน่ารังเกียจหรือน่ากลัวว่าจะเป็นโรคติดต่อ เป็นต้น

ทั้งหมดนี้หากเพียงมีสติ ผูกสติสร้างความรู้สึกรู้ตัวขึ้นมากับชีวิตประจำวันจะเห็นสามัญลักษณะหรือไตรลักษณ์ได้อย่างชัดเจนไม่ต้องไปถามคนอื่นว่า สิ่งเหล่านี้หมายความว่าอย่างไรเพราะเป็นอยู่กับตนเองและจะรู้จักปล่อยวาง ไม่หลงติดในรูปในนามจนเกินเหตุด้วย ได้เห็นการเกิดดับของรูปนามที่ปรากฏอยู่แล้วตลอดเวลา

การเห็นอนิจจังและทุกขังนั้น ปราชญ์ในสมัยก่อนแต่ครั้งโบราณกาล แม้ในสมัยพุทธกาลก็พอจะเห็นและเข้าใจได้ว่าธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไม่อยู่นิ่งคงที่ไม่อาจทนทานอยู่ได้ แต่อัตตา เป็นเรื่องที่เห็น

ได้ยาก เพราะความยึดติดในตัวตนนี้เอง คิดว่าตัวตนนี้เป็นของเรา คงทนเที่ยงแท้ แน่นนอนอยู่เสมอตลอดไป จึงยึดมั่นอยู่ใน ความโลภ ความโกรธ ความหลง (ในอัตตาตัวตนของเรา) มุ่งหน้าแต่จะกอบโกย หรือเกลียดชังกันไม่เห็นความจริงตามความเป็นจริง ต่อเมื่อพระพุทธรองค์ได้ตรัสรู้ด้วยวิปัสสนาญาณ เห็นไตรลักษณ์แจ่มแจ้ง พระองค์จึงทรงนำ อนัตตมาสอนตีแผ่ให้ปรากฏว่า คนเราปราศจากอัตตาตัวตนที่เที่ยงแท้ถาวร มีแต่อัตตา ซึ่งเป็นอีกหน้าหนึ่งของ อนิจจัง และทุกขัง นั้นเอง

อนัตตา จึงเป็นเอกลักษณ์ของพุทธศาสนาและจะเห็นด้วยญาณปัญญาเท่านั้นซึ่งสามารถฝึกให้เกิดได้ด้วยการ ภาวนา เป็น ภาวนามยปัญญา (ปัญญามี 3 ระดับ คือ สุตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการฟังการเรียน, จินตมยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากการค้นคิด, ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา) ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานรู้เท่าทันสภาพความเป็นจริงตามความจริง ไม่อาจจะเกิดขึ้นได้จากเพียงแค่คิดนึกตรึกตรองเอาหรือถกเถียงกันก็ไม่ได้ง่าย ๆ เพราะต้องอาศัยสติเป็นตัวนำให้เห็นความคิด รู้เท่าทันความเป็นจริงตามที่เป็นจริงเท่านั้น ไม่มีการหลอกให้หลงอยู่ในความเป็นอัตตาตัวตนอีกต่อไป

ลักษณะสถานการณ์เห็นอย่างชัดแจ้งดังกล่าวนี้นี้ จึงเป็นลักษณะแห่ง **ปรมัตถสัจจะ** เป็นสัจจะความจริงสูงสุด ก้าวล่วงพ้นเหนือไปจากสมมติสัจจะ ทั้งปวงล่วงพ้นสภาพแห่งความเป็นรูปนามอันเป็นรากฐานของสมมติสัจจะ ซึ่งจำแนกให้เกิดความเป็นสัตว์เป็นคนอัตตาตัวตน บุคคล เรา เขา เมื่อจิตเห็นเห็นจิตอย่างแจ่มแจ้ง นั่นคือสติเห็นจิตเห็นตัวมันเองอย่างแจ่มแจ้ง จิตเห็นความคิดขณะที่กำลังเกิดขึ้น จิตจะรู้ด้วยตัวมันเองว่าไม่มีอัตตาที่แท้จริง มีแต่สภาพจิตล้วน ๆ และทุกสิ่งที่ปรากฏเป็นเพียงวัตถุ (สภาพพื้นฐานของแต่ละสิ่งตามความเป็นจริงล้วน ๆ คือ **สวลักษณะ** ปราศจากความคิดปรุงแต่ง)

สสารและพลังงานซึ่งมีการแปรสภาพจากกันและกันอยู่ตลอดเวลา ไม่อาจคงที่ในสภาพที่ถาวรได้ตลอดไป ไม่มีตัวตนหรือของตนให้ยึดมั่นถือมั่นอีกต่อไป มีแต่จิตบริสุทธิ์ ล้วน ๆ ว่างจากความโลภ ความโกรธ ความหลง ว่างจากความเป็นตัวตนว่างจากความปรุงแต่งทั้งปวงปลดปล่อยเป็นอิสระ (ความว่างของจิตจะรวมกับความว่างของจักรวาลเดิม เข้าเป็นหนึ่งเรียกว่า **นิพพาน**) มีแต่ความสงบสุข และ สันติสุข

ไม่มีใครว่างพอที่จะเปลี่ยนกำหนดการเดินทางให้เร็วขึ้นมาได้
ทุกคนจึงทำใจยอมรับสภาพว่าช่วงเวลาที่เราจะไปเที่ยว ปลายเดือน
มกราคมนั้น จะไม่มีดอกนางพญาเสือโคร่งให้ได้เห็น เมื่อไฮไลท์ของทริปนี้
ไม่ใช่ดอกนางพญาเสือโคร่ง สถานที่ท่องเที่ยวจึงไปหากันเมื่อไปถึง
เชียงใหม่แล้ว

ทุ่งไฮเดรนเยีย

วันรุ่งขึ้นก่อนขึ้นขุนวาง ก็ได้แวะชมทุ่งดอกไม้อีกแห่งหนึ่ง เป็นทุ่งดอกไฮเดรนเยีย ที่บ้านขุนแปะ อำเภोजอมทอง เดินทางไปลำบาก สักหน่อย ต้องเสียค่าเช่ารถกระบะแบบขับเคลือนี่ล้อคันละ 600-800

รถยนต์พระที่นั่ง นิทรรศการตามรอยที่พ่อสร้าง

บัวรดน้ำทรงใช้ปลูกต้นไม้ที่ขุนวาง

กาแฟอาราบิก้าที่ขุนวาง

แม่ค้าดอกไม้ที่ตลาดนัด
หน้าที่พักขุนวาง

บาท จากสถานที่จอดรถไปยังทุ่งดอกไฮเดรนเยีย ที่อยู่ในหมู่บ้านของชาวไทยภูเขา เส้นทางก็สมบุกสมบันพอสมควร เมื่อไปถึงทุ่งดอกไม้แล้วต้องเสียค่าเข้าชมอีกคนละ 20 บาท รถกระบะที่เช่ามีสาวชาวไทยภูเขาเป็นคนขับ บอกว่าช่วงนี้เขาไม่รับนักท่องเที่ยวเงิน เพราะกลัวติดเชื้อโควิดสายพันธุ์ใหม่ 2019 ทำให้ขาดรายได้ไปมากมาย อย่างไรก็ตามชาวไทยภูเขาที่บ้านขุนวางนี้ ยังระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงรัชกาลที่ 9 จนถึงทุกวันนี้ ที่ทำให้พวกเขามีชีวิตใหม่ มีรายได้จากการปลูกพืชเศรษฐกิจภายใต้โครงการหลวงขุนแปะ

ช่วงเช้าก่อนไปชมทุ่งดอกไฮเดรนเยีย ได้แวะสักการะพระพินาศที่พิพิธภัณฑ์พระพินาศ อยู่ที่อำเภอดอยหล่อ ซึ่งเป็นแหล่งรวมประติมากรรมรูปเคารพพระพินาศกว่า 2,000 องค์ มากที่สุดในประเทศไทย ผู้สร้างพิพิธภัณฑ์แห่งนี้คือ ปันทร ทิรคานนท์ หรือ ไมค์ เป็นชาวกรุงเทพฯ แต่ขึ้นไปประกอบอาชีพที่เชียงใหม่ มีความเลื่อมใสศรัทธา ศึกษาอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพระพินาศ จึงได้รวบรวมประติมากรรมพระพินาศจากที่ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ มาไว้ให้ผู้เลื่อมใสศรัทธาได้เข้ามาศึกษาและสักการะ โดยเปิดให้เข้าชมฟรีทุกวันตั้งแต่ 9.00-17.00 น.

ขุนวาง - แม่จอนหลวง

ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นว่า ทริปเชียงใหม่ครั้งนี้ เราจะพักกันที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง) ซึ่งเป็น 1 ใน ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของกรมวิชาการเกษตร ตั้งอยู่ที่อำเภอแม่วาง ห่างจากเส้นทางขึ้นดอยอินทนนท์ตรงกิโลเมตรที่ 31 แยกขวามือ ระยะทางประมาณ 17 กิโลเมตร

ขุนวาง เป็นพื้นที่ศึกษาทดลองพืชเมืองหนาว ของศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ พื้นที่ประมาณ 450 ไร่ มีทั้งแปลง สาลี่ พลัม ท้อ เนคทารีน สตรอเบอร์รี่ มะคาเดเมีย ฯลฯ ที่สำคัญคือ เป็นแหล่งแม่พันธุ์กาแฟอาราบิก้าที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

ตามปกติช่วงกลางเดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ จะเป็นช่วงที่ดอกนางพญาเสือโคร่งบานทั่วทั้งขุนวาง และเป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวแห่กันขึ้นไปชมความงามของดอกนางพญาเสือโคร่งกันมาก แต่สภาพภูมิอากาศปีนี้ไม่ปกติ ทำให้ดอกนางพญาเสือโคร่งบานเร็วกว่าปกติ เพียงช่วงกลางเดือนมกราคมก็บานเกือบหมดแล้ว ดังนั้นช่วงที่เราขึ้นไปขุนวางในวันที่ 29 มกราคม จึงได้เห็นแต่กลีบดอกนางพญาเสือโคร่งที่ร่วงโรยทับถมกันอยู่ใต้ต้น ตลอดเส้นทางที่เดินชมธรรมชาติในศูนย์ฯ ส่วนบนต้นนั้นก็แทบใหม่เรียบร้อยแล้ว

มีการตกแต่งสถานที่บริเวณสนามหน้าที่ทำการของศูนย์ด้วยไม้ดอกสีสดใสสวยงาม และยังมีศูนย์นิทรรศการพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

ขุนวาง

บรมนาถบพิตร “ตามรอยที่พ่อสร้าง” โดยมีรถจี๊ปแลนด์โรเวอร์รถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมเยียนราษฎรชาวไทยภูเขาและทรงงานที่ขุนวางเมื่อกว่า 40 ปีที่ผ่านมา รวมทั้ง บัวรดน้ำ และเสียมที่ทรงใช้ปลูกข้าวและมะคาเดเมียที่ขุนวาง มาจัดแสดงด้วย

ช่วงเช้า ๆ ที่หน้าศูนย์ฯ ขุนวาง มีตลาดนัดเล็ก ๆ ที่ชาวไทยภูเขานำผลผลิตทางการเกษตรมาจำหน่าย ทั้งสตรอเบอร์รี่ พลัม พืชผักเมืองหนาว และไม้ดอก โดยเฉพาะสแตติส และดอกกระดาด

สำหรับ **แม่จอนหลวง** ซึ่งเป็นพื้นที่ทดลองและวิจัยอีกแห่งหนึ่งของศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ และเป็นที่พักอีกแห่งหนึ่งของทริปเชียงใหม่ในครั้งนี้ ห่างจากขุนวางขึ้นไปอีกประมาณ 7 กิโลเมตร อยู่ในหุบเขา มีแปลงศึกษาทดลองปลูกพืชเมืองหนาวในพื้นที่ 1,250 ไร่ อากาศหนาวเย็นตลอดปี พืชที่สำคัญเช่น สตรอเบอร์รี่ ท้อ พลัม สาลี่ กาแฟอาราบิก้า เสาวรส มะคาเดเมีย ฯลฯ โดยเฉพาะ มะคาเดเมียที่นี่นั้นเป็นแหล่งพันธุ์ที่นำมาทดลองปลูกจากออสเตรเลีย ส่วนเสาวรสก็นำพันธุ์มาจากออสเตรเลีย และสววย ส่วนพืชสำคัญของแม่จอนหลวงที่ทำการศึกษาทดลองคือ ชา ทั้งชาจีน และชาเขียวจากญี่ปุ่น

นอกจากนี้ยังมีแปลงทดลอง พืชผัก และไม้ดอกเมืองหนาวหลายชนิด เช่น เยอบีร่า พิทูเนีย สแตติส ฟีลิส และวานส์ทิก

กัวแม่ปาน

ก่อนที่จะย้ายที่พักจากขุนวาง ไปที่แม่จอนหลวง วางแผนกันไว้ว่าลุยเที่ยวดอยอินทนนท์กันก่อน พอรุ่งขึ้นลงจากแม่จอนหลวง จะได้มีเวลาช้อปปิ้งของฝาก ไล่ฮั้ว น้ำพริกหนุ่ม แคปหมู ในเมืองเชียงใหม่ ก่อนขึ้นเครื่องกลับในตอนเย็น ตกถึงกันได้เชื่อนั่น เป้าหมายสถานที่ที่เกี่ยวต่อไปคือ “กัวแม่ปาน”

ทัศนียภาพยามเย็นที่แม่จอนหลวง

ขุนวาง

เส้นทางเดินชมธรรมชาติ ที่แม่ปาน

เส้นทางเดิน ที่แม่ปาน

ธารน้ำตกที่แม่ปาน

ขุนดินตัวผู้ ที่แม่ปาน

แม่ปาน อยู่ในอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ เริ่มเส้นทางขึ้นดอยอินทนนท์ ประมาณกิโลเมตรที่ 42 อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 2,000 เมตร เป็นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ระยะทางยาวประมาณ 3 กิโลเมตร ลักษณะทางเดินไม่ได้ราบเรียบเดินสบาย แต่จะเป็นทางเดินขึ้นเนินสูงชันบ้าง เป็นที่ราบบ้าง ต้องปีนป่ายลงที่ต่ำบ้างสลับกันไป

การเข้าไปเดินชมธรรมชาติ ไม่ใช่เข้าไปได้ตามสบาย แต่ต้องลงทะเบียนกับกลุ่มมัคคุเทศก์ท้องถิ่น (ชาวไทยภูเขา) เพื่อจัดมัคคุเทศก์เดินนำเข้าไป การลงทะเบียนไม่ได้ยุ่งยากอะไรเพียงแต่ให้ใครเป็นตัวแทนกลุ่มสักคนหนึ่ง เขียนชื่อ นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ พร้อมบอกจำนวนสมาชิกในกลุ่มที่จะเข้าไปว่ามีกี่คน จากนั้นก็จ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนมัคคุเทศก์ขึ้นต่ำ 200 บาทให้กับกลุ่ม แต่หลังจากกลับออกมาแล้วใครประทับใจมัคคุเทศก์คนไหนจะให้ทิปต่างหากก็ว่ากันไป นับเป็นการสร้างงานให้กับชาวบ้าน ขณะเดียวกันก็ให้ความรู้กับชาวบ้านให้เห็นความสำคัญของป่า รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อที่คนกับป่าจะได้อยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

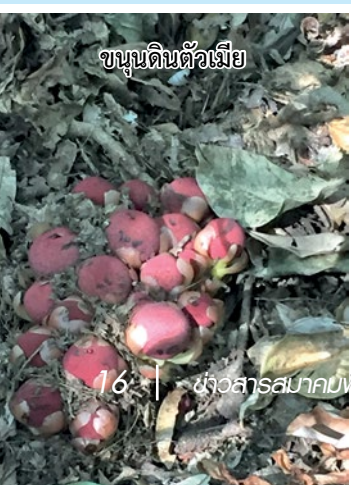
ตลอดเส้นทางที่เดินชมธรรมชาติ 3 กิโลเมตร จะมีลักษณะเป็นวงกลม มาบรรจบกับจุดเริ่มต้น มีจุดต่าง ๆ ที่มีมัคคุเทศก์แนะนำให้หยุดพักเพื่อให้ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับป่า รวมทั้งหมด 21 จุด ถ้าใครเดินไม่ไหวก็ต้องเดินย้อนกลับมาทางเดิม แต่จุดที่เป็นไฮไลต์ที่ต้องเดินไป

ให้ถึงคือจุดที่ 9 ระยะทางจากจุดเริ่มต้นประมาณ 1 กิโลเมตร

จุดที่ 9 เป็นจุดชมวิวกว้าง จุดนี้จะมองเห็นหุบเขาเป็นบริเวณกว้าง และเทือกเขาสลับซับซ้อน ลมแรง อากาศค่อนข้างเย็น ถ้ามาถึงช่วงเช้าตรู่อาจจะโชคดีได้เห็นทะเลหมอก และพระอาทิตย์ขึ้น แต่ถ้ามาสายหรือบ่าย ก็ได้เห็นเพียงเทือกเขาล้อมรอบ บริเวณนี้จะเห็นกุหลาบพันปีสีแดงหรือคำแดง ขึ้นอยู่หลายต้น กุหลาบพันปีสีแดง หรือคำแดงนี้ จะพบเฉพาะที่ดอยอินทนนท์เท่านั้น

ต่อจากจุดชมวิวกว้าง จะเป็นทางเดินตามแนวสันเขาไปเรื่อย ๆ ทางแคบ ๆ ต้องเดินเรียงหนึ่ง มีจุดที่แวะชมธรรมชาติเป็นระยะ ๆ จนถึงจุดชมวิวกว้างอีกจุดหนึ่ง จากจุดนี้จะมองเห็นพระมหาธาตุนภเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพยุภูมิสิริ บนยอดดอยอินทนนท์ด้วย เส้นทางเดินจากจุดนี้ต่อไปจนถึงจุดชมธรรมชาติ ลักษณะจะชัน ๆ ลง ๆ พอได้เห็นน้อยหอบกันพอสมควร แต่ด้วยความเขียวร่มรื่นของป่าและอากาศที่สดชื่น ก็นับว่าคุ้มกับความเหนื่อย

แม่ปาน ขึ้นชื่อว่าเป็นป่าเมฆแห่งหนึ่งของไทย ที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง นอกจากนี้ยังเป็นหนึ่งในป่าต้นน้ำของแม่น้ำปิง ที่มีน้ำไหลตลอดปี หล่อเลี้ยงประชากรในพื้นที่อำเภอจอมทอง แม่แจ่ม แม่วาว และดอยรอก ของจังหวัดเชียงใหม่

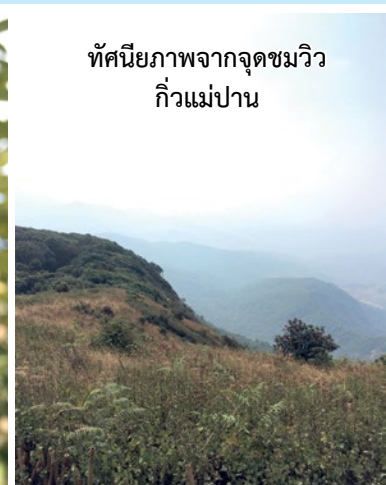
ขุนดินตัวเมีย

กุหลาบพันปีสีแดง หรือคำแดง

คำแดงที่แม่ปาน

ทัศนียภาพจากจุดชมวิวกว้างแม่ปาน

พระมหาธาตุเจดีย์
นภเมทนีดล

พระมหาธาตุเจดีย์นภเมทนีดล มองจาก
พระมหาธาตุเจดีย์นภพลภูมิสิริ

พระมหาธาตุเจดีย์นภพลภูมิสิริ

พระพุทธรูปสิริกิติยาภุมมมงคล

คำแดง ที่ทรงปลูก

พระมหาธาตุเจดีย์บนยอดดอย

จากกัวแม่ปาน เดินทางต่อขึ้นไปสักการะพระมหาธาตุเจดีย์ที่
งดงาม 2 องค์ บนยอดดอยอินทนนท์ คือ พระมหาธาตุเจดีย์ นภเมทนีดล
และพระมหาธาตุเจดีย์ นภพลภูมิสิริ พระมหาธาตุองค์แรกนั้น กองทัพอากาศร่วมกับพสกนิกรชาวไทยสร้างถวายในหลวงรัชกาลที่ 9 ในโอกาส
เจริญพระชนมพรรษาครบ 5 รอบในปี พ.ศ. 2530 เป็นเจดีย์ 8 เหลี่ยม
ตั้งอยู่บนฐานทักษิณ 2 ชั้น แต่ละชั้นมีกำแพงแก้วล้อมรอบ เหนือกำแพง
แก้วทั้งสองชั้นทำเป็นซุ้มประดับด้วยภาพปั้นดินเผาเรื่องทศชาติ
ปาหิมพานต์ และ รูปสัญลักษณ์ของกองทัพอากาศ

จากฐานทักษิณมีบันไดทางขึ้นไปยังเรือนธาตุ ถัดจากเรือนธาตุ
เป็นองค์ระฆังมีมัลลียเถา 3 ชั้น เหนือขึ้นไปเป็นบัลลังก์รูปกลีบบัว 8 กลีบ
ปลียอดสีทองทรงดอกบัวตูม 8 เหลี่ยม ยอดสุดเป็นฉัตรโลหะสีเงิน 9 ชั้น
องค์เจดีย์ประดับด้วยโมเสกสีน้ำตาล ความสูงจากฐานพักชั้นล่างถึงยอด
ปลี 60 เมตร ภายในเรือนธาตุประดิษฐานพระพุทธรูปปางประทานพร
แกะสลักด้วยหินแกรนิตสีเขียว พระนามว่า “พระพุทธรูปบรมศาสดา
นวมินทมหาจักรีราชานุสรณ์ สิริพุทธศาสนภาพพิพัฒน์”

ส่วนปลียอดของพระมหาธาตุเจดีย์ ประดิษฐานพระบรม
สารีริกธาตุจากประเทศศรีลังกาส่วนหนึ่ง พระบรมสารีริกธาตุที่ในหลวง
รัชกาลที่ 9 พระราชทานให้ส่วนหนึ่ง พระบรมสารีริกธาตุที่พระญาณ
สังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ประทานให้ส่วนหนึ่ง และ
พสกนิกรชาวไทยร่วมอนุโมทนาให้อีกส่วนหนึ่ง นอกจากนี้ยังประดิษฐาน
พระพุทธรูปบรมศาสดาจำลองจำนวน 999 องค์จารึกนามผู้บริจาคเป็นพุท
บูชาด้วย

พระมหาธาตุเจดีย์องค์ที่สอง คือ พระมหาธาตุเจดีย์นภพล
ภูมิสิริ กองทัพอากาศ ร่วมกับพสกนิกรชาวไทย สร้างถวายสมเด็จพระนาง
เจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระราชชนนีพันปีหลวง ในโอกาสทรงเจริญ
พระชนมพรรษาครบ 5 รอบในปี พ.ศ. 2535 เพื่อให้เป็นพระมหาธาตุ
คู่พระบารมีของทั้งสองพระองค์

พระมหาธาตุเจดีย์นภพลภูมิสิริ เป็นเจดีย์ 12 เหลี่ยม ตั้งอยู่บน
ฐานทักษิณ 2 ชั้น แต่ละชั้นมีกำแพงแก้วล้อมรอบ เหนือกำแพงแก้วมีซุ้ม
ที่ประดับด้วยภาพปั้นดินเผาเคลือบสีน้ำตาล เรื่องเกี่ยวกับอุบาสิกาทิ
พระพุทธรูปเจ้ายกย่อง และภาพสวรรค์ 6 ชั้น ถัดจากเรือนธาตุเป็นองค์ระฆัง

ที่มีมัลลียเถา 4 ชั้น เหนือขึ้นไปเป็นบัลลังก์ 12 เหลี่ยม ปลียอดเป็นกลีบ
บัว 12 กลีบ สีทอง ทรงดอกบัวตูม 12 เหลี่ยม ส่วนยอดเป็นฉัตรโลหะ
สีเงิน 9 ชั้น ผิวนอกองค์เจดีย์ประดับด้วยโมเสกแก้วสีม่วง ความสูงจาก
ฐานพักชั้นล่างถึงยอดปลี 55 เมตร

ภายในเรือนธาตุ ประดิษฐานพระพุทธรูปปางรำพึง สูง 3.20
เมตร แกะสลักด้วยหินหยกสีขาวจากประเทศจีน พระนามว่า “พระพุท
ธรูปสิริกิติยาภุมมมงคล” ภายในพระเศียรมีสิริบริจุพระบรมสารีริกธาตุ
ที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก
ทรงบรรจุให้ด้วยพระองค์เอง

ปลียอดขององค์พระมหาธาตุเจดีย์ประดิษฐานพระบรม
สารีริกธาตุ ซึ่งได้มาจากประเทศศรีลังกาส่วนหนึ่ง พระบรมสารีริกธาตุ
ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระราชชนนีพันปีหลวง
พระราชทานให้ส่วนหนึ่ง พระบรมสารีริกธาตุจากพระญาณสังวร สมเด็จพระ
สังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ประทานให้ส่วนหนึ่ง และพสกนิกร
ชาวไทยร่วมอนุโมทนาให้ส่วนหนึ่ง นอกจากนี้กองทัพอากาศ ได้อัญเชิญ
พระพุทธรูปคู่แม่พระ ประดิษฐานไว้รอบพระบรมสารีริกธาตุเป็นพุทธรูปบูชา
ในนามผู้มีอุปการคุณต่อกองทัพอากาศจำนวน 103 องค์ และสมเด็จพระ
นางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระราชชนนีพันปีหลวง ยังได้
พระราชทานพระพุทธรูปโลกนาถสิริคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระ
สังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ให้บรรจุเพื่อเป็นพุทธรูปบูชาอีกส่วนหนึ่งด้วย

ค่าเข้าชมพระมหาธาตุเจดีย์คนละ 40 บาท (เด็ก 10 บาท)
จะใช้เวลาในการชมภายในพระมหาธาตุเจดีย์ และบริเวณโดยรอบนาน
เท่าไรก็ได้ ภายในพระมหาธาตุเจดีย์ทั้ง 2 องค์ ตกแต่งภูมิทัศน์ด้วย
ไม้ดอกไม้ประดับอย่างสวยงาม มีต้นกุหลาบพันธุ์สีแดง หรือคำแดง
ที่ทั้งสองพระองค์ทรงปลูก เจริญเติบโต แผ่กิ่งก้านสาขาเป็นพุ่มใหญ่อยู่
2 ต้น ออกดอกบานสะพรั่งเต็มต้น

จบทริปนี้ด้วยสิริมงคลที่ได้มาสักการะพระมหาธาตุเจดีย์ทั้ง
2 องค์ พร้อมกับตั้งจิตอธิษฐาน ขออานุภาพแห่งพระบรมสารีริกธาตุ
ที่ประดิษฐานอยู่ในพระมหาธาตุเจดีย์ทั้ง 2 องค์ และพระบารมีของ
ทั้งสองพระองค์ จงดลบันดาลให้ประเทศไทยร่มเย็นเป็นสุข ผ่านพ้นวิกฤต
ต่าง ๆ ไปด้วยดี หากใครมั่งร้ายทำลายไทยขอให้พายุแพ้นในที่สุด

มหันตภัยอุบัติโลก...

COVID-19

ถึงวันนี้..คงไม่มีใครไม่รู้จักเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือชื่อทางการอนามัยโลก (WHO) ตั้งชื่ออย่างเป็นทางการให้ใหม่ว่า COVID-19 (โควิด-ไนน์ทีน) ซึ่งเริ่มระบาดมาตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 ที่เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายในระยะเวลา 3 เดือนสามารถระบาดไปยังประเทศต่าง ๆ กว่า 200 ประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย โดยมีประเทศที่มีผู้ติดเชื้อ และเสียชีวิตมากที่สุด คือ สหรัฐอเมริกา

อิทธิพลของไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ มีมาตรการในการป้องกันการระบาด มีผลต่อเนื่องไปถึง ธุรกิจการบิน ธุรกิจการคมนาคม ธุรกิจโรงแรมที่พัก รวมทั้งห้างสรรพสินค้า ร้านค้า และบริการต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และมีโซ่แห่งท่องเที่ยว พลอยเจ็บเหงาไปอย่างไม่เคยมีมาก่อน นอกจากนี้การจัดงานมหกรรม งานเทศกาลประจำปี การแข่งขันกีฬา การจัดประชุมทั้งในและต่างประเทศ ต้องยกเลิก หรือเลื่อนไปอย่างไม่มีกำหนด ส่งผลให้เศรษฐกิจซบเซาจนยากจะฟื้นคืนในเวลาอันรวดเร็ว

เรื่องราวของ COVID -19 ที่นำมาเสนอนี้ ยังไม่ใช่ตัวเลขล่าสุด และสถานการณ์ยังคงเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บางประเทศที่ดูเหมือนจะ “เอาอยู่” แต่ก็กลับมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอีก แต่เพื่อเก็บข้อมูลไว้เตือนความทรงจำ จึงขอนำเรื่องราวของไวรัสชนิดนี้ที่ได้แพร่กระจายในช่วงแรก ๆ บันทึกไว้ในข่าวสารสมาคมพิชสวนฉบับนี้

เริ่มที่อู่ฮั่น

มีรายงานว่า วันที่ 30 ธันวาคม 2562 เป็นจุดเริ่มต้นที่เชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ระบาดที่นคร อู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากการสืบสวนโรค การตรวจสอบย้อนหลัง และยืนยันผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบว่า น่าจะมีผู้ติดเชื้อครั้งแรกประมาณ วันที่ 8 ธันวาคม 2562

วันที่ 31 ธันวาคม 2562 องค์การอนามัยโลก หรือ WHO ได้รับแจ้งอย่างเป็นทางการจากรัฐบาลจีนว่า ในเดือนธันวาคม 2562 พบโรคปอดบวมรุนแรงหลายกรณีในนครอู่ฮั่น จากสาเหตุของการติดเชื้อที่ไม่เคยพบมาก่อน ต่อมาในวันที่ 3 มกราคม 2563 มีรายงานว่า มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นเป็น 44 ราย เป็นผู้ป่วยหนัก 11 ราย และผู้ป่วยที่อาการทรุดตัว 33 ราย ผู้ป่วยบางรายเป็นผู้ค้า และคนงานในตลาดขายส่งปลาและอาหารทะเลหว่าหนานในนครอู่ฮั่น โดยทางการจีนได้สั่งปิดตลาดดังกล่าวไปแล้วตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

โฆษกองค์การอนามัยโลก ได้ชี้แจงในเบื้องต้นว่า มีความเป็นไปได้ว่าแหล่งที่มาของการติดเชื้อ คือ ตลาด ซึ่งในขณะนั้นยังไม่พบการติดต่อจากคนสู่คน ทำให้ย้อนความทรงจำของใครหลายคนกลับไปในปี 2545-2546 ที่เกิดการระบาดของโรคซาร์ส ในภาคใต้ของจีนซึ่งมีผู้ติดเชื้อ

ในเวลานั้นมากกว่า 700 คนทั่วโลก

วันที่ 9 มกราคม 2563 แถลงการณ์จากองค์การอนามัยโลกได้ยืนยันตามรายงานของ นายสุเจี้ยนกว๋อ นักไวรัสวิทยาชาวจีน ผู้รับผิดชอบในการศึกษาชนิดไวรัส ที่ระบุว่า เชื้อโรคนั้นเป็นโคโรนาไวรัสชนิดใหม่ ซึ่งได้จากการทดสอบตัวอย่างเลือดและสารคัดหลั่งในคอจากผู้ป่วย 15 ราย ทั้งนี้องค์การอนามัยโลก ได้สรุปว่า ไวรัสโคโรนา เป็นไวรัสที่จัดอยู่ในวงศ์ใหญ่ที่สุดในบรรดาไวรัสที่พบทั้งในสัตว์ และในคน ไวรัสโคโรนา ยังเป็นสาเหตุทำให้เกิดความเจ็บป่วยต่าง ๆ ตั้งแต่ ไข้หวัดธรรมดา จนถึงโรคที่ทำให้เกิดความเจ็บป่วยอย่างรุนแรง เช่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือ เมอร์ส (MERS) และโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรง หรือ ซาร์ส (SARS)

ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 จะมีอาการเช่นเดียวกับผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ โดยจะแสดงอาการตั้งแต่ระดับความรุนแรงน้อย เช่น คัดจมูก เจ็บคอ ไอ และมีไข้ โดยในบางรายที่มีอาการรุนแรง จะมีอาการปอดบวม หรือ หายใจลำบากร่วมด้วย บางรายเสียชีวิตได้ แต่พบไม่มาก แต่หากเป็นผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน และโรคหัวใจ จะเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเจ็บป่วยรุนแรง หากได้รับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่

ในระยะแรกที่เกิดการระบาด ได้เรียกชื่อไวรัสชนิดนี้ว่า ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 และ โคโรนาไวรัสอู่ฮั่น ขณะเดียวกันองค์การอนามัยโลก ก็มีชื่อเรียกไวรัสชนิดนี้ชั่วคราวว่า 2019-nCoV แต่มีแนวปฏิบัติขององค์การอนามัยโลกฉบับปี พ.ศ. 2558 คณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยอนุกรมวิธานของไวรัสจะเป็นผู้แนะนำให้ใช้ชื่ออย่างเป็นทางการที่เหมาะสม

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2563 องค์การอนามัยโลก จึงได้กำหนดชื่อเชื้อไวรัสชนิดนี้ว่า COVID-19 ซึ่งย่อมาจาก “Corona Virus Disease 2019” กล่าวคือ CO มาจาก Corona VI มาจาก Virus D มาจาก Disease และ 19 มาจาก 2019

จากจีนสู่ไทย

ตามที่กล่าวมาแล้วว่า โคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือ COVID-19 ถูกตรวจพบครั้งแรก ที่นครอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากมีผู้ป่วยจำนวน 41 รายมีอาการปอดบวมโดยไม่ทราบสาเหตุ โดยที่ผู้ติดเชื้อกลุ่มแรกจำนวนมากเคยมีการสัมผัสกับตลาดค้าอาหารทะเลหว่าหนานมาก่อน จึงสันนิษฐานว่าไวรัสดังกล่าว น่าจะมีต้นกำเนิดมาจากสัตว์ และจากการตรวจสอบความสัมพันธ์ทางวิวัฒนาการของไวรัสในระยะแรก ยังชี้ให้เห็นด้วยว่าไวรัสดังกล่าวน่าจะพัฒนามาจากไวรัสที่ติดเชื้อในค้างคาว ดังที่ปรากฏข่าวในสื่อมวลชนว่า

ในตลาดสดที่อยู่อันมีการค้าขายคั่งคั่งในลักษณะขังรวมกันหลายตัว ซึ่งเป็นคั่งคั่งที่มีเชื้อไวรัสอยู่แล้ว คั่งคั่งจึงแพร่เชื้อไปสู่คนผ่านทางมูลละอองน้ำลาย และเลือดจากการถูกเขี่ยต่อหน้าลูกค้า

นอกจากนี้ยังมีภาพข่าวเผยแพร่ด้วยว่ามีบ้านหลังหนึ่งในอยู่อันที่ถูกตรวจพบว่าใต้หลังคาบ้านเป็นแหล่งอยู่อาศัยของคั่งคั่งหลายร้อยตัวที่สันนิษฐานว่ามีเชื้อไวรัส ทำให้เจ้าของบ้านติดเชื่อผ่านทางอากาศเอาเชื้อเหล่านั้นเข้าไป รวมถึงละอองไค้ก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน แต่ในช่วงหลังของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสชนิดนี้ ไม่ได้กล่าวถึงคั่งคั่งแต่อย่างใด

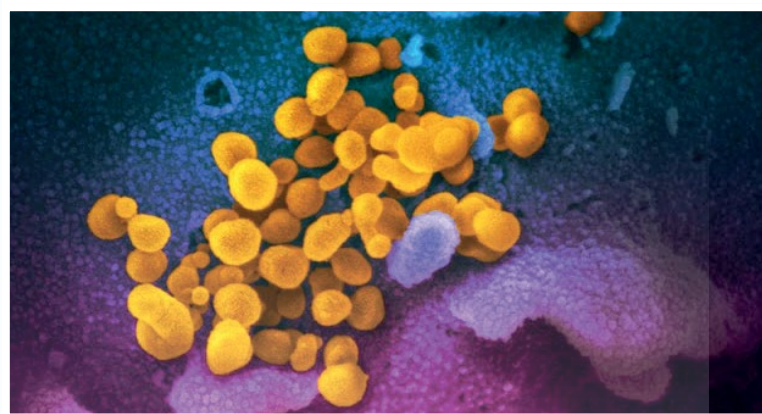
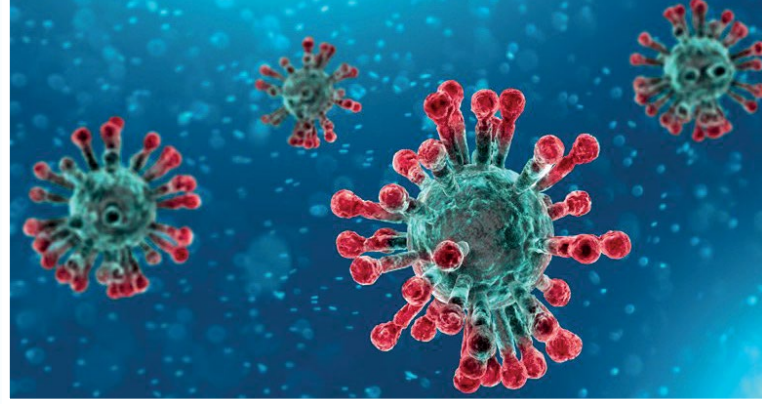
ในช่วงเริ่มแรกที่อยู่อัน จำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าในทุก ๆ สัปดาห์ ขณะเดียวกันในช่วงต้นและกลางเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 ไวรัสเกิดการแพร่กระจายไปยังมณฑลอื่น ๆ ของประเทศจีน ผ่านการเดินทางไปมาของประชากร เนื่องจากนครอู๋อันเป็นศูนย์กลางการขนส่งในประเทศจีน ผู้ติดเชื้อจึงเดินทางไปได้อย่างรวดเร็วทั่วประเทศ

วันที่ 20 มกราคม ประเทศจีนรายงานว่ามีผู้ป่วยใหม่ 140 คน โดยในจำนวนนั้นมี 2 คนที่พบในปักกิ่งและเซินเจิ้น ต่อมาข้อมูลอย่างเป็นทางการในช่วงกลางเดือนมกราคม 2563 ได้แสดงให้เห็นว่ามีผู้ป่วยติดเชื้อ COVID-19 เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วนับเป็นจำนวนหลายพันคน จนกระทั่งทางการจีนสั่งปิดเมืองอู๋อัน และงดกิจกรรมในเทศกาลตรุษจีนทั่วประเทศ

ไวรัสยังมีการแพร่กระจายไปยังประเทศและภูมิภาคอื่น ๆ ด้วยทั้งประเทศในเอเชีย ที่อยู่ใกล้ชิดกับจีน ประเทศในยุโรป อเมริกา แอฟริกา ตะวันออกกลาง ละตินอเมริกา และ โอเชียเนีย ล่าสุด ณ เดือนเมษายน 2563 มีประเทศที่พบผู้ป่วยติดเชื้อ COVID-19 กว่า 200 ประเทศทั่วโลก

สำหรับประเทศไทย ได้ดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังคัดกรองผู้ป่วยที่เดินทางมาจากเมืองอู๋อันตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม พ.ศ.2563 ณ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ดอนเมือง ภูเก็ต และเชียงใหม่ รวมทั้งมีการเฝ้าระวังที่โรงพยาบาลรัฐและเอกชน ซึ่งพบผู้ป่วยเข้าเกณฑ์การสอบสวนทั้งหมด 12 ราย ส่วนใหญ่ติดเชื้อโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล รักษาหายให้กลับบ้านได้ แต่มีผู้ป่วยรายหนึ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวจีนมีไข้สูงตรวจพบจากการคัดกรองด้วยเครื่องเทอร์โมสแกนที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เข้ารับการรักษาในห้องแยกโรคความดันลบของสถาบันบำราศนราดูร เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2563 ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2563 พบเชื้อ COVID-19 **ซึ่งเป็นผู้ป่วยรายแรกที่พบในประเทศไทยและเป็นรายแรกที่ตรวจพบนอกประเทศจีน** สถาบันบำราศนราดูร ให้การรักษาจนหาย เดินทางกลับประเทศจีนได้ เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2563 เมื่อไปถึงประเทศจีน ได้เข้ารับการตรวจที่โรงพยาบาลโรคปอดที่เมืองอู๋อันอีกครั้ง ไม่พบเชื้อ COVID-19 ผู้ป่วยรายนี้สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ

หลังจากนั้น ประเทศไทยก็พบผู้ป่วยที่ติดเชื้อ COVID-19 เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่เคยเดินทางไปอู๋อัน และประเทศกลุ่มเสี่ยงหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี อิตาลี ไต้หวัน อิหร่าน มาเลเซีย อินโดนีเซีย เป็นต้น ผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วง

เดือนมีนาคม หลังจากพบว่าผู้ติดเชื้อแบบกลุ่ม ในกลุ่มผู้ที่เที่ยวตามสถานบันเทิงจำนวน 11 คน อีกกลุ่มหนึ่งที่ทำให้ผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็นหลัก ร้อยภายในระยะเวลาไม่กี่วัน คือผู้ที่ไปชมและเชียร์การแข่งขันมวยที่เวทีมวยลุมพินี และเวทีมวยราชดำเนิน รวมทั้งการแข่งขันมวยในเวทีมวยต่างจังหวัด ประกอบกับมาตรการปิดห้างสรรพสินค้า สถานบันเทิง ร้านอาหาร และสถานที่ที่มีผู้คนหนาแน่นในกรุงเทพมหานคร ที่ทำให้บรรดาแรงงาน ลูกจ้างสถานประกอบการเหล่านั้นพากันกลับต่างจังหวัด นอกจากนี้ยังมีผู้เดินทางไปประกอบพิธีทางศาสนาในประเทศกลุ่มเสี่ยง เดินทางกลับมาอีกจำนวนมาก ส่งผลให้การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 กระจายไปในต่างจังหวัดอย่างรวดเร็ว

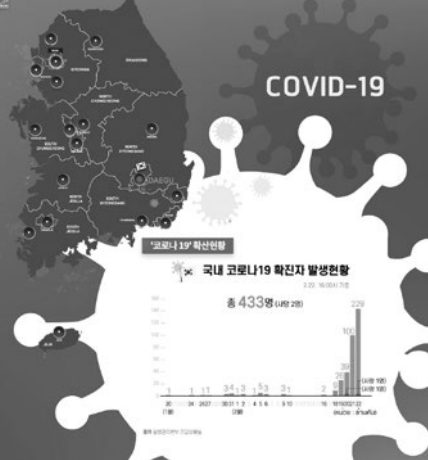
ณ วันที่ 15 เมษายน 2563 ประเทศไทยมีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสม 2,643 ราย กระจายอยู่ใน 68 จังหวัด ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิต 43 ราย และ รักษาหายแล้ว 1,497 ราย (จำนวนผู้ติดเชื้อในกรุงเทพมหานครมากที่สุด เกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ติดเชื้อทั้งหมด)

ระบาดมารองจากจีน

ในระยะแรกของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 โดยเฉพาะในเอเชีย นอกจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้ว มีประเทศที่มีผู้ติดเชื้อจำนวนมากรองลงมา คือ เกาหลีใต้ ณ วันที่ 8 มีนาคม 2563 เกาหลีใต้มีผู้ติดเชื้อ COVID-19 เกือบ 5,000 คน เป็นการระบาดที่ใหญ่ที่สุดนอกประเทศจีน เกาหลีใต้ประกาศผู้ติดเชื้อรายแรกในประเทศเมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2563 จนถึงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563 จำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอีก 20 คน และในวันถัดมามีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอีก 53 คน ทำให้มีผู้ติดเชื้อรวมขณะนั้น 104 คน โดยศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคแห่งเกาหลีใต้ (KCDC) ระบุว่าผู้ป่วยรายใหม่ส่วนมากมาจากผู้ป่วยรายที่ 31

ผู้ป่วยรายที่ 31 เป็นหญิงอายุ 61 ปี อาศัยอยู่ที่เมืองแทกู ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเกาหลีใต้ จุดเริ่มต้นของเรื่องนี้ เริ่มขึ้นเมื่อวันที่

6 กุมภาพันธ์ 2563 หญิงรายนี้ ได้เดินทางไปโรงพยาบาล หลังจากประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ ระหว่างเข้ารับการรักษา เธอมีอาการไข้ แต่กลับปฏิเสธการตรวจทดสอบ COVID-19 ซึ่งจริงๆ แล้วเธอมี

อาการของโรคนี้มานานแล้ว แต่เธอคิดว่าตัวเองไม่ได้เป็นอะไร จึงใช้ชีวิตตามปกติ ไปงานแต่งงาน นั่งรถไฟไปยังเมืองปูซาน เข้าร่วมกิจกรรมของโบสถ์ลัทธิชินซอนจีที่ตัวเองเป็นสมาชิกอยู่ จนกระทั่งวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563 เธอได้รับการยืนยันว่าติดเชื้อไวรัส COVID-19

หลังจากรู้ผลการวินิจฉัยของหญิงอายุ 61 ปีรายนี้ พร้อม ๆ กันก็ตรวจพบว่ามีอาการต้องสงสัยว่าจะติดเชื้อ COVID-19 เกิดขึ้นอีกหลายสิบคน และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยคน และเมื่อตรวจสอบย้อนกลับก็พบว่าผู้ป่วยหลายสิบคนเกี่ยวข้อง หรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยหญิงรายที่ 31 นี้แทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกลัทธิชินซอนจีที่ร่วมกิจกรรมในโบสถ์เดียวกัน หรือผู้ที่ไปร่วมงานแต่งงานงานเดียวกัน รวมทั้งคนไข้ในโรงพยาบาลที่หญิงรายนี้เข้าไปรักษาหลังจากได้รับอุบัติเหตุ ซึ่งจากการเปิดเผยของศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคแห่งเกาหลีใต้ (KCDC) ระบุว่า คนที่มีปฏิสัมพันธ์และมีโอกาสติดเชื้อไวรัสจากหญิงรายนี้มีจำนวนถึง 1,160 คน

นอกจากนี้เมื่อสืบสาวราวเรื่องไปอีกๆ แล้วยังพบว่าหญิงรายนี้ได้เดินทางไปเมืองอูอันมาก่อนหน้านี้ด้วย จากการพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในเมืองแทกูนี้เองทำให้นายกเทศมนตรีเมืองแทกู สั่งระงับการชุมนุมต่างๆ และกำชับให้ประชาชนอยู่บ้าน ถึงกระนั้นก็ยังไม่สามารถหยุดยั้งการระบาดของไวรัส COVID-19 ในเกาหลีใต้ได้ เพราะมิได้มีแต่เมืองแทกู แต่ยังพบผู้ติดเชื้อในเมืองอื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะเมืองที่อยู่ติดกับแทกู คือ คยองซังเหนือ และได้ รวมทั้งกรุงโซล แต่ภายในเดือนมีนาคม 2563 สถานการณ์การแพร่ระบาดในเกาหลีใต้เริ่มคลี่คลาย มีผู้ติดเชื้อน้อยลง แสดงให้เห็นว่าเกาหลีใต้เริ่มควบคุมการระบาดได้

อิตาลี ศูนย์กลางการระบาดในยุโรป

ไม่มีใครคาดคิดว่า ประเทศในยุโรปจะมีไวรัส COVID-19 ระบาดอย่างรุนแรง เพราะอยู่ห่างไกลจากจีน แต่กลับกลายเป็นว่ายุโรปมีประเทศที่มีผู้ติดเชื้อ และเสียชีวิตจาก COVID-19 มากกว่าประเทศในเอเชียที่ไม่ใช่จีน ประเทศที่เวลานี้คือ อิตาลี

อิตาลี ตรวจพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 คนแรก ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2563 เป็นชายวัย 38 ปี ที่อาศัยอยู่ในเมืองโคโคโนโย แคว้นลอมบาร์เดีย ทางตอนเหนือของอิตาลี โดยเขายืนยันว่าไม่เคยไปประเทศจีนมาก่อน แต่ก่อนที่ผลการตรวจจะออกมายืนยันว่า เป็นเชื้อไวรัส COVID-19 เขาได้แพร่เชื้อไปยังคนในครอบครัว รวมทั้งแพทย์ พยาบาล และผู้ป่วยในโรงพยาบาลที่รับเขาไว้รักษาด้วย ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญตั้งข้อสังเกตว่า อาจจะมีผู้ที่เป็นพาหะของเชื้อไวรัส COVID-19 เดินทางเข้ามายังอิตาลีตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 แล้ว และอาจจะมีการแพร่เชื้อ

ตั้งแต่ช่วงนั้น

แม้ว่าช่วงหนึ่งเดือนก่อนที่จะพบผู้ติดเชื้อรายแรก กระทรวงสาธารณสุขอิตาลี จะได้เตรียมการรับมือกับ COVID-19 ในเบื้องต้นโดยอิตาลีเป็นประเทศแรกในยุโรปที่ระงับเที่ยวบินที่เดินทางทั้งเข้าและออกจากจีนแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่ทันการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่ามีผู้ติดเชื้อที่เดินทางเข้าประเทศ โดยต่อเที่ยวบินมาจากประเทศอื่น และไม่เปิดเผยประเทศต้นทางว่ามาจากจีน ทำให้การแพร่ระบาดอาจเกิดขึ้น โดยที่รัฐบาลอิตาลียังไม่ทันเตรียมการรับมือในด้านอื่น ๆ

ต้นเดือนมีนาคม 2563 อิตาลีมีผู้ติดเชื้อไวรัส COVID-19 มากที่สุด รองจากจีน และมีจำนวนมากกว่าจำนวนผู้ติดเชื้อนอกประเทศจีนรวมกัน คือ มีผู้ติดเชื้อสะสมมากกว่า 10,000 คน และมีผู้เสียชีวิตมากกว่า 600 ราย ภายในระยะเวลาราว 2 สัปดาห์ ขณะที่อัตราการเสียชีวิตอยู่ที่ 5% ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลกที่ระดับ 3-4% ทั้งนี้มีการวิเคราะห์ว่าการที่ผู้ติดเชื้อ และผู้เสียชีวิตในอิตาลี เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นเพราะ อิตาลีเป็นประเทศที่มีประชากรสูงอายุมากเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากญี่ปุ่น โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุถึง 22.8% จากจำนวนประชากรทั้งหมดกว่า 60 ล้านคน โดยผู้เสียชีวิตจาก COVID-19 ในอิตาลี ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ หรือผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพ นอกจากนี้ชาวอิตาลียังมีวิถีชีวิตชอบเข้าสังคม มีวัฒนธรรมในการทำกิจกรรมกลางแจ้ง รวมทั้งมีการสัมผัสใกล้ชิดทั้งโอบกอด และหอมแก้มทักทายกันมากกว่าประเทศอื่น ๆ

แม้เมื่อรัฐบาลอิตาลีเริ่มสั่งปิดโรงเรียนในพื้นที่เสี่ยงที่พบการแพร่ระบาดจำนวนมากเช่น แคว้นลอมบาร์เดีย แต่ประชาชนจำนวนมากไม่ได้มองว่ามาตรการให้หยุดเรียนเพื่อกักตัวเองของทางานั้นเป็นเรื่องจริงจังมากนัก หลายครอบครัววัยพาเด็ก ๆ เดินทางไปเที่ยวพักผ่อนตามสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งเทือกเขาและทะเลในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ เพราะคิดว่าการพาเด็กๆ ออกไปห่างจากจุดที่พบการระบาด จะทำให้เด็กๆ ปลอดภัย แต่พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดอย่างมาก

ดังนั้นในวันที่ 9 มีนาคม 2563 รัฐบาลอิตาลีจึงประกาศปิดเมืองทั่วประเทศ และต่อมาได้ประกาศปิดประเทศ ห้ามคนในออกนอกประเทศ และห้ามคนนอกเข้าประเทศ ประเทศไทยเองยังได้รับผลกระทบจากการระบาดในอิตาลี เพราะมีผู้ติดเชื้อของไทยหลายราย ปรากฏอาการหลังจากเดินทางกลับมาจากอิตาลีเพียงไม่กี่วัน อย่างไรก็ตาม ถึงปลายเดือนมีนาคม 2563 ยอดผู้ติดเชื้อไวรัส COVID-19 ของอิตาลีลดลงมาอยู่ในลำดับที่ 2 ของโลก ในขณะที่ยอดผู้ติดเชื้อในสหรัฐอเมริกาพุ่งสูงขึ้นเป็นลำดับที่ 1 ของโลก

ณ วันที่ 15 เมษายน 2563 ยอดผู้ติดเชื้อสะสมในอิตาลีมีจำนวน 162,488 ราย ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิตมารองจากสหรัฐอเมริกาจำนวน 21,067 ราย

ประเทศในยุโรปที่มีผู้ติดเชื้อเป็นอันดับสองรองจากอิตาลี คือ สเปน จำนวนผู้ติดเชื้อ ณ วันที่ 15 เมษายน 2563 จำนวน 172,541 คน ทำให้ก่อนหน้านี้นายกรัฐมนตรี เปโดร ซานเชส ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินระดับประเทศ นอกจากนี้ มีประเทศในยุโรปอย่างน้อย 9 แห่ง

รวมถึงสาธารณรัฐเช็ก สโลวาเกีย ออสเตรีย ยูเครน และฮังการี ประกาศปิดพรมแดน ขณะที่เบลเยียม ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ และบางส่วนของเยอรมนี เป็นประเทศที่มีการสั่งปิดโรงเรียน รัฐบาลเดนมาร์ก ประกาศสั่งปิดประเทศ 1 เดือน ห้ามนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าประเทศชั่วคราว ยกเว้นคนที่มีเหตุจำเป็น จะได้รับการพิจารณาเป็นรายกรณี

COVID-19 ในอเมริกา

วันที่ 21 มกราคม 2563 มีรายงานข่าวว่าพบผู้ป่วยติดเชื้อ COVID-19 รายแรกในสหรัฐอเมริกา เป็นชายอายุ 35 ปีอาศัยอยู่ในรัฐวอชิงตัน ซึ่งเพิ่งเดินทางกลับมาจากอู่ฮั่นเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2563 ต่อมาในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2563 มีการพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็น 66 คน และมีผู้หายป่วยจำนวน 7 คน วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 ศูนย์ควบคุมโรคสหรัฐรายงานพบผู้ป่วยติดเชื้อ COVID-19 รายแรกในรัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งอาจเป็นกรณีแรกของการติดต่อกันภายในประเทศ และวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2563 ทางกระทรวงสาธารณสุขแถลงยืนยันว่ามีผู้เสียชีวิตจาก COVID-19 รายแรกในสหรัฐอเมริกา เป็นชายวัย 70 ปี เดินทางกลับจากประเทศอิหร่าน และอีก 2 วันต่อมาก็มีรายงานว่าผู้เสียชีวิตเป็นรายที่ 2 ซึ่งรักษาตัวอยู่โรงพยาบาลเดียวกับรายแรก เป็นชายอายุ 50 ปี เดินทางกลับมาจากอิหร่านเช่นเดียวกัน

ต้นเดือนมีนาคม 2563 ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งชาติของสหรัฐ เปิดเผยว่ามีผู้ป่วยจากการติดเชื้อไวรัส COVID-19 สะสมเพิ่มขึ้นมากกว่า 1,000 ราย และในจำนวนนี้น้อยกว่า 21 คนเป็นผู้โดยสารของเรือสำราญ Grand Princess ซึ่งเทียบท่าที่รัฐแคลิฟอร์เนีย ในช่วงนั้นพร้อมผู้โดยสารและลูกเรือเกือบ 3,500 คน จาก 54 ประเทศ

เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2563 โดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ประกาศภาวะฉุกเฉินแห่งชาติเพื่อรับมือกับ COVID-19 ที่ระบาดอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้รัฐบาลกลางมีอำนาจเต็มในการรับมือการระบาด โดยจะมีการจัดสรรงบประมาณราว 50,000 ล้านดอลลาร์เพื่อช่วยรัฐบาลท้องถิ่นของรัฐต่างๆ ในการต่อสู้ไวรัส รวมทั้งเปิดศูนย์แพทย์ฉุกเฉินเพิ่ม และขอให้โรงพยาบาลทั่วประเทศเริ่มใช้แผนรองรับภาวะฉุกเฉิน พร้อมประสานงานกับรัฐบาลเพื่อรับมือการระบาด นอกจากนี้ จะยกเว้นข้อกำหนดต่างๆ ด้านสาธารณสุข เพื่ออำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งระงับการเดินทางระหว่างสหรัฐฯ กับยุโรป เป็นเวลา 30 วัน

แม้จะมีมาตรการต่าง ๆ ออกมารับมือการระบาด แต่ก็ไม่อาจหยุดยั้งไวรัส COVID-19 ได้ ในวันที่ 27 มีนาคม 2563 มีรายงานข่าวว่า Center for Systems Science and Engineering (CSSE) ของมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ ยืนยันว่า ยอดผู้ติดเชื้อไวรัส COVID-19 ทั่วประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นกว่า 10,000 รายภายในระยะเวลาไม่ถึง 5 ชั่วโมง ส่งผลให้ยอดรวมผู้ติดเชื้อในสหรัฐอเมริกาพุ่งขึ้นเป็น 82,404 ราย นับเป็นจำนวนมากที่สุดในโลก โดยเฉพาะที่รัฐนิวยอร์กได้กลายเป็นศูนย์กลางการแพร่ระบาด COVID-19 ของสหรัฐอเมริกา โดยมีจำนวนผู้ติดเชื้อจำนวน 37,802 ราย จำนวนที่เหลืออยู่ที่รัฐนิวเจอร์ซีย์ และ

แคลิฟอร์เนีย เป็นส่วนใหญ่

ณ วันที่ 15 เมษายน 2563 สหรัฐอเมริกายังคงมีจำนวนผู้ติดเชื้อมากที่สุดในโลก คือ 606,194 ราย และมีผู้เสียชีวิตมากที่สุดในโลกจำนวน 28,368 ราย

ออสเตรเลียก็โศก

วันที่ 25 มกราคม 2563 มีการยืนยันผู้ติดเชื้อ COVID-19 รายแรกในออสเตรเลีย เป็นชายอายุราว 50 ปี ซึ่งเดินทางจากเมืองกว่างโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน มาถึงเมลเบิร์นในวันที่ 19 มกราคม 2563 เข้ารับการรักษาคณะที่ศูนย์การแพทย์โมนาซในเมลเบิร์น ต่อมาพบว่ามีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอีก 3 รายในรัฐนิวเซาท์เวลส์ มีจำนวนผู้เฝ้าสังเกตอาการอีก 6 ราย ซึ่งเป็นผู้ที่เพิ่งเดินทางกลับจากอู่ฮั่น

ถึงกลางเดือนมีนาคม ผู้ติดเชื้อในออสเตรเลียเพิ่มขึ้นมากกว่า 600 ราย และกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ติดเชื้อนี้อยู่ในรัฐนิวเซาท์เวลส์ และเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2563 สก็อต มอร์ริสัน นายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย ประกาศภาวะฉุกเฉินด้านความมั่นคงทางชีวภาพของมนุษย์ พร้อมขอความร่วมมือประชาชนในออสเตรเลีย ควรจะยกเลิกการเดินทางไปต่างประเทศทั้งหมด ขณะเดียวกันก็ห้ามผู้โดยสารทุกคนที่ไม่ใช่พลเมืองผู้พำนักอาศัย หรือญาติใกล้ชิดของพลเมืองและผู้พำนักอาศัยในออสเตรเลียเดินทางเข้าประเทศ

จากประกาศดังกล่าว เป็นการให้อำนาจรัฐบาลในการปิดเมืองหรือแคว้น การประกาศเคอร์ฟิว และการสั่งกักตัวผู้คน เพื่อควบคุมการระบาดของไวรัส พร้อมกันนี้ ยังมีการยกระดับการเตือนสำหรับประชาชนเป็นระดับ 4 “ห้ามเดินทาง” ไปยังประเทศใดๆ ในโลก และห้ามการรวมตัวกันเกิน 100 คนภายในอาคารสถานที่ต่างๆ หากไม่มีความจำเป็น อย่างไรก็ตาม ณ วันที่ 15 เมษายน 2563 ออสเตรเลียมีผู้ติดเชื้อ COVID-19 จำนวน 6,400 เสียชีวิตเพียง 61 ราย

การป้องกันตนเอง

ข้อมูลจากกรมควบคุมโรค ระบุว่า อาการของผู้ป่วย COVID-19 ส่วนใหญ่ ได้แก่ มีไข้ มีอาการไอมีน้ำมูก มีอาการเหนื่อยหอบ บางรายมีภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดอักเสบ พร้อมทั้ง แนะนำเพิ่มเติมว่า ผู้ได้รับเชื้อไวรัส COVID-19 จะเริ่มแสดงอาการออกมาภายใน 1-14 วัน (บางข้อมูลระบุว่ากว่าจะแสดงอาการอาจยาวนานถึง 21 วัน) โดยอาการเริ่มแรกส่วนใหญ่จะเริ่มจากมีไข้ ไอ เจ็บคอ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ หายใจหอบเหนื่อย ถ่ายเหลว ท้องเสีย หากผู้ป่วยมีร่างกายไม่แข็งแรงหรือมีภูมิคุ้มกันต่ำ จะทำให้มีความรุนแรงถึงขั้นวิกฤตและเสียชีวิตได้

กรมควบคุมโรคแนะนำว่าผู้ที่มีอาการป่วยในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ควรปฏิบัติดังนี้

- ควรพักผ่อนอยู่ที่บ้าน งดเดินทาง หลีกเลี่ยงที่ชุมชน
- ปิดปากและจมูกด้วยกระดาษทิชชูทุกครั้ง ไอหรือจาม
- ทิ้งกระดาษทิชชูลงในถังขยะทุกครั้ง
- ทำความสะอาดเชื้อโรคบนสิ่งของ และผิวสัมผัสต่างๆ

เป็นประจำ

นอกจากนี้ สำหรับผู้ที่มีการป่วยหลังจากเดินทางไปประเทศกลุ่มเสี่ยง เช่น มีอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ ต้องไปพบแพทย์พร้อมแจ้งประวัติการเดินทาง รวมถึงใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา และหลีกเลี่ยงการคลุกคลีกับผู้อื่น

ยังมีคำแนะนำอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ดังนี้

- หลีกเลี่ยงสถานที่ ใดๆ คนพลุกพล่าน หากมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้จริง ใดๆ ให้สวมใส่หน้ากากอนามัยอยู่เสมอ โดยสวมให้ขอบหน้ากากแนบสนิทกับใบหน้า เพื่อไม่ให้ละอองของเชื้อโรคสามารถเข้าไปได้

- ล้างมือด้วยสบู่หรือเจลล้างมือฆ่าเชื้อหรือแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 70% เป็นประจำ โดยเฉพาะก่อนการรับประทานอาหารและหลังจากกลับถึงบ้าน

- รับประทานอาหารที่ปรุงสุกเท่านั้น

- อย่าเอามือไปสัมผัสกับดวงตา จมูก ปาก บ่อย ใดๆ โดยไม่จำเป็น เพราะเสี่ยงที่เชื้อโรคจะเข้าสู่ร่างกายผ่านทางเยื่อเมือก

- ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะสิ่งของของคนป่วย รวมถึงไม่สัมผัสที่จะทำความสะอาดของใช้ส่วนตัวเป็นประจำ เช่น ชักเสื้อผ้าให้บ่อย ใดๆ ทำความสะอาดมิดชิด ทำความสะอาดลูกบิด-กลอนมือจับประตู และอื่น ใดๆ

- ดูแลตัวเองให้แข็งแรงอยู่เสมอ นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ รับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ เพื่อไม่ให้ร่างกายอ่อนแอและเสี่ยงต่อการเป็นโรคร้ายไข้เจ็บ

นอกจากการป้องกันและดูแลตัวเองให้ห่างไกลจากเชื้อไวรัส COVID-19 แล้ว การมีความรับผิดชอบต่อสังคมก็สำคัญ เมื่อรู้ตัวว่ามีอาการป่วยเบื้องต้น ก็พยายามสวมใส่หน้ากากอนามัย เพื่อตอนที่ไอหรือจามจะได้ไม่แพร่เชื้อต่อ รวมทั้งทั้งหน้ากากอนามัยที่ใช้แล้วอย่างถูกวิธีรีบไปพบแพทย์ กักตนเองเพื่อดูอาการอย่างน้อย 14 วัน ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับคนอื่น ใดๆ หรือไปในที่ชุมชน

สู้ไปด้วยกัน

ณ วันที่ 15 เมษายน 2563 มีจำนวนผู้ติดเชื้อไวรัส COVID-19 ทั่วโลก จำนวน 1,998,111 ราย เสียชีวิตแล้ว 126,604 ราย รักษาหายแล้ว 478,659 ราย โดยมีประเทศที่มีผู้ติดเชื้อจำนวนมาก 10 อันดับแรกของโลก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สเปน อิตาลี ฝรั่งเศส เยอรมนี สหราชอาณาจักร จีน อิหร่าน ตุรกี และ เบลเยียม และในจำนวน 10 ประเทศนี้มีผู้ติดเชื้อเสียชีวิตเป็นหลักหมื่น ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อิตาลี สเปน ฝรั่งเศส และ สหราชอาณาจักร

สำหรับประเทศไทย สถานการณ์การติดเชื้อ COVID-19 ภายหลังการประกาศการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินพ.ศ. 2563 หรือ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 พร้อมกับข้อกำหนดและข้อปฏิบัติตาม พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ตามมาอีก 3 ฉบับ รวมทั้งการรณรงค์ “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” การสวมใส่หน้ากากอนามัย การเว้นระยะ

ห่างทางสังคม การงดการชุมนุม พบปะสังสรรค์ของคนจำนวนมาก ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อลดลง แต่ถึงกระนั้นก็ยังไม่น่าไว้วางใจ

ท่ามกลางวิกฤตการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่ทั่วโลกเผชิญ ท่ามกลางปัญหาเศรษฐกิจ ภาวะคนตกงาน การใช้โซเชียลมีเดียสร้างกระแสความเกลียดชังในสังคม หรือดำเนินการทำงานของรัฐบาล แต่ก็ยังมีผู้คนอีกจำนวนไม่น้อย คอยช่วยเหลือทั้งกำลังใจ และทุนทรัพย์ ให้บุคลากรทางการแพทย์ ให้กับรัฐบาล พร้อมให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามที่รัฐบาลกำหนด

ที่นับเป็นกำลังใจสำคัญยิ่งสำหรับ รัฐบาล บุคลากรทางการแพทย์ และประชาชนชาวไทย คือพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี ได้พระราชทานเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาลต่าง ใดๆ สำหรับรักษาผู้ป่วยจากการติดเชื้อ COVID-19 พร้อมพระราชทานถุงยังชีพให้กับครอบครัวผู้มียารักษา และได้รับความเดือดร้อนจากการขาดรายได้ ในช่วงวิกฤตนี้ตามชุมชนต่างๆ โอกาสนี้ขออัญเชิญพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานให้กับนายกรัฐมนตรี และ คณะผู้เข้าเฝ้ารับพระราชทานเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2563 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ความว่า

“มีอะไรที่จะมีส่วนช่วยเหลือ ที่จะแก้ปัญหาที่ยากยิ่ง เพราะว่าเป็นปัญหาของชาติ ซึ่งเรื่องโรคระบาดนี้ไม่ใช่ความผิดของใคร แล้วสิ่งที่เกิดขึ้น ก็คือเรามีหน้าที่ที่จะดูแลแก้ไขให้ดีที่สุด อย่างที่เคยพูดไว้ว่า ถ้าเกิดมีความเข้าใจในปัญหา มีความเข้าใจ ไม่ใช่หมายความว่ายอมรับตามบุญตามกรรม แต่มีความเข้าใจในสถานการณ์ มีความเข้าใจในปัญหา และมีความรู้เกี่ยวกับโรค ก็คือเข้าใจในปัญหานั่นเอง อันแรกก็เป็นอย่างนี้

อันที่ 2 ก็คือจากข้อที่ 1 ก็คือการมีการบริหารจัดการ มีแผนเผชิญเหตุ มีระบบในการปฏิบัติ แก้ไขให้ถูกจุด รู้ปัญหา แก้ไขให้ถูกจุด โดยมีการบริหารจัดการ แล้วก็ในเวลาเดียวกันก็ต้องให้ประชาชนได้เข้าใจถึงวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง และเหตุผลที่จะต้องปฏิบัติ เพราะว่าการมีระบบหรือแผนในการปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ตามความเป็นจริง ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง แก้ไขถูกจุดก็จะลดปัญหาลงไป จะแก้ไขให้ดีที่สุดก็เชื่อแน่ว่าจะต้องแก้ไขและแก้ไขจนอันนี้ได้ เพราะว่าประเทศของเรานี้ก็นับว่าทำได้ดี

ประเทศของเรานี้น่าภูมิใจว่าทำได้ดี และที่ทุกคนก็ร่วมมือกัน ก็ดีกว่าที่อื่นอีกหลายที่ แต่บางทีก็ต้องเน้นเรื่องการทำงานมีระบบด้วยความเข้าใจ และการมีระเบียบวินัยในการแก้ไขปัญหา โดยมีเป้าหมายว่าเราจะต้องต่อสู้ให้โรคนี้นสงบลงไปได้ในที่สุด เพราะว่าโรคร้ายได้ โรคก็ไปได้ โรคจะไม่ไปถ้าเราไม่แก้ไขปัญหา เราไม่แก้ไขให้ถูกจุด หรือเราไม่มีความซื่อสัตย์ที่จะแก้ไข บางทีก็ต้องเสียสละในความสุขส่วนตัวบ้าง หรือเสียสละในการกล้าที่จะสร้างนิสัยหรือสร้างวินัยในตัวเอง ที่จะแก้ไขเพื่อตัวเอง เพื่อส่วนรวม อันนี้เราก็คือขอเป็นกำลังใจให้”

COVID-19 เกิดขึ้นได้อย่างไร มาจากไหน ยังไม่มีใครยืนยัน นอกจากคำยืนยันจากมนุษยโลกในวันนี้ว่า “เราจะสู้กับ COVID-19 ไปด้วยกัน”

เกษตรกรรุ่นใหม่กับการปลูกเมล่อนแบบมืออาชีพ

มูลนิธิส่งเสริมยุวเกษตรกรไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และฟ้าประทานฟาร์ม อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีความประสงค์ที่จะสร้างเกษตรกรต้นแบบ ภายใต้โครงการ New Gen Farmer โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนอายุระหว่าง 15 - 30 ปี ที่มีความประพฤติดี และมีความรักอาชีพการเกษตร มารับการฝึกอบรมโดยเน้นภาคปฏิบัติ เพื่อที่จะสามารถเป็นต้นแบบให้แก่ผู้ที่สนใจและมีความประสงค์จะเข้ามาสู่อาชีพการเกษตร สามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการเริ่มต้นอาชีพการเกษตรต่อไปได้

ดร.อนันต์ ดาโลดม นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และที่ปรึกษาฟ้าประทานฟาร์ม ได้ทำการคัดเลือกเยาวชนอายุระหว่าง 15 - 30 ปี ไม่จำกัดเพศ สถานภาพโสด ไม่อยู่ระหว่างการศึกษาระบบโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาใด ๆ ที่สำคัญคือ อยู่ในครอบครัวเกษตรกร เป็นผู้ที่รักในอาชีพการเกษตร มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะประกอบอาชีพเกษตรกร และมีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอวังน้ำเขียว จำนวน 7 คนเข้าร่วมโครงการ

ระยะเวลาของโครงการ 3 ปี แบ่งออกเป็น 3 ระยะ โดยปีที่ 1 เป็นการ เรียนรู้ทฤษฎี และฝึกปฏิบัติ โดยเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องเรียนรู้ภาคทฤษฎี เกี่ยวกับชนิดพืชต่าง ๆ ที่มีอยู่ในฟ้าประทานฟาร์ม เรียนรู้เกี่ยวกับ ดิน น้ำ ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ โรค-แมลงศัตรูพืช การแปรรูปผลผลิต การเลี้ยงไก่ไข่ ทั้งนี้เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องฝึกปฏิบัติงานพร้อมกับพี่เลี้ยงตามกิจกรรมต่าง ๆ (แปลงพืช) หมุนเวียนไปในแต่ละพืช รวมทั้งการแปรรูปผลผลิต และการเลี้ยงไก่ไข่

ปีที่ 2 ปฏิบัติจริง เยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการต้องนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกปฏิบัติในปีที่ 1 ไปปฏิบัติจริงในแปลงของฟ้าประทาน ฟาร์ม โดยเลือกกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง (เลือกได้มากกว่า 1 กิจกรรม) ขณะเดียวกันสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย จะประสานกับฟาร์มที่ประสบความสำเร็จในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อให้เยาวชนเหล่านี้ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน

ปีที่ 3 เริ่มต้นอาชีพ สนับสนุนเยาวชนผู้ร่วมโครงการ นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติ และปฏิบัติจริงในฟาร์มในระยะเวลา 2 ปี มาเริ่มต้นประกอบอาชีพของตนเอง กรณีที่ผู้ร่วมโครงการไม่มีที่ดินของตนเอง ฟ้าประทานฟาร์มจะจัดหาพื้นที่ให้ตามความเหมาะสมกับกิจกรรมที่ผู้ร่วมโครงการเลือกเพื่อให้สามารถเริ่มต้นประกอบอาชีพได้ รวมทั้งหาตลาดให้กับผลผลิต (หรือรับซื้อผลผลิตที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด) ที่ได้จากการดำเนินการของผู้ร่วมโครงการ และมูลนิธิส่งเสริมยุวเกษตรกรไทยฯ จะสนับสนุนเงินลงทุนสำหรับ ปัจจัย

แช่เมล็ดพันธุ์

เตรียมบ่มเมล็ดพันธุ์

นำเมล็ดที่จะบ่มใส่กล่องโฟม

เมล็ดที่บ่มแล้ว

แช่ฟองน้ำสำหรับปลอกกล้า

เรียงเมล็ดที่บ่มแล้วในฟองน้ำ โดยเอารากลง

เมล็ดงอก

ใส่ฟองน้ำลงในถ้วยปลูก เพื่อพยุงต้นกล้า

ถ้วยปลูก

การผลิตที่จำเป็นในการเริ่มต้นประกอบอาชีพ

โครงการ New Gen Farmer เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือน มกราคม 2563 เยาวชนผู้ร่วมโครงการประกอบด้วย นายชนธิภูมิ หาญพฒ อายุ 25 ปี จบปริญญาตรี นางสาวธัญญารัตน์ หาญชนะ อายุ 24 ปี จบปริญญาตรี นางสาวอภิญญา กิรวิรรณ อายุ 28 ปี จบปริญญาตรี นายสมชาย โพธิ์ย้อย อายุ 23 ปี จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 นางสาวชนิษฐา นาคขุนทด อายุ 23 ปี จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 นายอานนท์ ทวีนนท์ อายุ 23 ปี จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ นายกฤษณะ อำพันทอง อายุ 19 ปี จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมี นายไพโรจน์ ขำแจ้ง เป็นที่ปรึกษา และมี นายอิทธิ นิมอนัน เป็นผู้ประสานงาน

การเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริงในแปลงของเยาวชนที่ร่วมโครงการ ในปีแรก นอกจากการฝึกปฏิบัติตามแปลงพืชต่าง ๆ แล้ว ฟาร์มประทาน ฟาร์มยังมีกิจกรรมที่ให้เยาวชนทุกคนร่วมกันทำเป็นกิจกรรมหลัก คือ **การปลูกเมล็ด** โดยฟาร์มประทานฟาร์มลงทุนสร้างโรงเรือนระบบปิดขนาดใหญ่ (ปลูกเมล็ดได้ประมาณ 1,000 ต้น) เริ่มให้เยาวชนผู้ร่วมโครงการ ร่วมกันทำงานตั้งแต่ขั้นตอนแรก จนถึงขั้นตอนสุดท้ายคือจำหน่ายผลผลิต ให้กับผู้บริโภค ซึ่งทั้ง 7 คนได้เริ่มทำงานในโรงเรือนปลูกเมล็ดมาตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม 2563 และเริ่มเก็บผลผลิตจำหน่ายเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2563 มีการบันทึกขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ ไว้ อย่างง่าย ๆ จึงขอนำ มาเสนอไว้ในข่าวสารสมาคมพืชสวน ฉบับนี้

1. การบ่มเมล็ดพันธุ์ (ดำเนินการในวันที่ 9 มกราคม 2563)

- เตรียมเมล็ดพันธุ์เมล็ดจำนวน 1,200 เมล็ด โดยจำนวน ที่ต้องการปลูกจริงประมาณ 1,000 ต้นต่อถาดปลูก ส่วนที่เกิน 200 เมล็ด ไว้สำรองกรณีเมล็ดไม่งอก จากนั้นเตรียมภาชนะสำหรับแช่เมล็ดพันธุ์ และ เตรียมน้ำอุ่น อุณหภูมิ 40-50 องศาเซลเซียส หรือสามารถถ่มมือลงไป ใน น้ำได้ นำเมล็ดพันธุ์ 1,200 เมล็ดที่เตรียมไว้ ใส่ลงในภาชนะที่เตรียม น้ำอุ่นไว้แล้ว คนให้เมล็ดพันธุ์โดนน้ำให้ทั่ว แช่เมล็ดไว้ 2 ชั่วโมง

- จากนั้นจะทำการบ่มเมล็ดพันธุ์ โดยแยกเมล็ดออกจาก น้ำ ด้วยการใช้ผ้าขาวบางกรองเมล็ดออกจากน้ำ วางกระดาษทิชชู 3 ชั้น ลงในถาดที่จะใช้บ่มเมล็ด ฉีดสเปรย์น้ำลงบนกระดาษทิชชูให้ทั่ว เพื่อให้มีความชื้น วางเมล็ดพันธุ์ลงบนกระดาษทิชชูที่สเปรย์น้ำไว้แล้ว และเกลี่ย เมล็ด โดยไม่ให้เมล็ดซ้อนทับกัน หรือ กองรวมกัน ใช้กระดาษทิชชูปิดทับ ด้านบนเมล็ดพันธุ์ที่วางไว้อีก 1 ชั้นและสเปรย์น้ำอีก 1 รอบ จากนั้น มัดปากถาดให้แน่น แล้วนำไปใส่ในกล่องโฟม นำกล่องโฟมที่ใส่เมล็ดบ่มไว้ วางตากแดด 2 ช่วงเวลา ช่วงแรกเวลา 11.00 น. และช่วงที่ 2 เวลา 16.00 น.

2. เพาะกล้า (ดำเนินการในวันที่ 10 มกราคม 2563)

- นำฟองน้ำสำหรับเพาะเมล็ดแช่น้ำ เพื่อให้ฟองน้ำอมน้ำ หรือฉ่ำน้ำ เปิดถุงเมล็ดพันธุ์ที่บ่มไว้ โดยเลือกเมล็ดที่ปากเมล็ดเริ่มอ้าหรือ งอกแล้ว มาใส่ในฟองน้ำ ให้ด้านที่มีรากงอกออกมาใส่ลงฟองน้ำ แฉกเว้น แฉก เสร็จแล้วนำฟองน้ำที่ใส่เมล็ดแล้ว ใส่ในกล่องโฟม โดยเติมน้ำให้อยู่ ระดับครึ่งหนึ่งของความสูงของฟองน้ำ เติมน้ำทุกวัน วันละ 2 รอบ เช้า และบ่าย เพื่อให้ฟองน้ำฉ่ำน้ำตลอดเวลา หลังจากนั้น 3-5 วันต้นกล้าจะ เริ่มมีใบเลี้ยงแตกออกมา 2 ใบ

3. การลงกล้า (ดำเนินการในวันที่ 20 มกราคม 2563)

- นำต้นกล้าที่เพาะไว้ลงในถ้วยปลูกขนาด 1 นิ้ว โดยให้ ฟองน้ำพยุงต้นกล้า 2 ก้อนต่อ 1 ต้น เพื่อไม่ให้ต้นกล้าเคลื่อนที่ใส่ฟองน้ำ ลงไปให้ห่างจากกันถ้วยประมาณ 1 เซนติเมตร ค่อย ๆ เขี่ยรากให้ออกมา ทางกันถ้วยปลูก อย่าให้ฟองน้ำสัมผัสกับน้ำในรางปลูก ให้รากต้นกล้า เท้าขึ้นที่ถูกลำ

- หลังจากลงกล้าเสร็จแล้ว ทำการใส่ปุ๋ย AB ลงในถังน้ำ โดยค่อย ๆ เพิ่มความเข้มข้นขึ้น จากวันที่ 1 ใส่ปุ๋ย AB ที่ความเข้มข้น 0.3 EC วันที่ 2 และวันที่ 3 ความเข้มข้น 0.5 EC วันที่ 4 และวันที่ 5 ความ เข้มข้น 1.0 EC วันที่ 6 ความเข้มข้น 1.2 EC และใส่ปุ๋ยที่ความเข้มข้นนี้ ไปจนผสมเกสร

- การวัดค่า EC ให้ใช้เครื่องวัด EC วัดค่าของน้ำก่อน โดย ยึดค่า EC ของน้ำที่วัดครั้งแรกเป็นค่าเริ่มต้นทุกครั้งในการใส่ปุ๋ยแต่ละรอบ โดยบวกค่า EC ที่ต้องการใส่เพิ่มจากค่า EC เริ่มต้น เช่น วัดค่า EC ของน้ำได้ 0.5 ต้องการเติมปุ๋ย AB ความเข้มข้น 1.0 ดังนั้นต้องเติมปุ๋ย AB ลงในน้ำให้ค่า EC 1.5 ทั้งนี้ หลักการเติมปุ๋ย AB ต้องดวงปุ๋ย A และ B ในปริมาณที่เท่ากันทุกครั้ง โดยใส่ไปเรื่อย ๆ จนได้ค่าที่ต้องการ ถ้าค่า EC ไม่ถึงให้ใส่ปุ๋ยเพิ่ม ถ้าค่า EC เกินให้เติมน้ำ

- สูตรการผสมปุ๋ย AB ประกอบด้วย ปุ๋ย A มีส่วนผสม ปุ๋ย 15-0-0 จำนวน 6 กิโลกรัม ลิปเฟออร์ เอสพี (ธาตุเหล็ก) 150 กรัม

และน้ำ 50 ลิตร ปุ๋ย B มีส่วนผสม ปุ๋ย 13-0-46 จำนวน 3.5 กิโลกรัม ปุ๋ย 12-16-0 จำนวน 1.2 กิโลกรัม แมกนีเซียม 1.3 กิโลกรัม นิคสเปอร์ 300 กรัม และ น้ำ 50 ลิตร ทั้งนี้ ปุ๋ย 13-0-46 เป็นปุ๋ยสร้างเนื้อ บำรุงผล ปุ๋ย 12-61-0 เป็นปุ๋ยบำรุงดอก นิคสเปอร์ เป็นธาตุอาหารเสริม ลิปเฟอ์ เอสพี (ธาตุเหล็ก) ช่วยในการสังเคราะห์แสง กระตุ้นการหายใจ และบำรุงอาหารให้พืช และปุ๋ย 15-0-0 ช่วยสร้างผนังและสะสมอาหารในการสร้างผนังของผล และช่วยในการเจริญเติบโต

4. การแขวนเชือก (ดำเนินการในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2563)

ในเมล่อนแต่ละต้น จะมีเชือก 2 เส้นขนาดความยาว 2.20 เมตร โดยดึงจากสลิงด้านบนของโรงเรือนลงมาชิดกับขอบรางเมล่อน

5. แต่งแขนง (ดำเนินการในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563)

ให้เด็ดแขนงบนต้นเมล่อนครั้งแรกหลังลงปลูก 18 วัน โดยการใช้ไม้ปลายแหลมค่อย ๆ เชี่ยแขนงออกจากข้อใบให้หมดทุกใบ ควรทำในตอนเช้าเพื่อให้แผลได้รับแสงแดดในตอนกลางวัน ซึ่งจะทำให้แผลแห้งเร็ว ลดโอกาสการเกิดเชื้อรา และการไว้แขนงเพื่อผสมดอก ควรไว้แขนงข้อที่ 10-12 โดยการเด็ดแขนงข้อที่ 1-8 และข้อที่ 13 เป็นต้นไปทิ้ง

6. พันยอด (ดำเนินการในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2563)

การพันยอดเมล่อนครั้งแรก หลังจากลงปลูกได้ 25 วัน การซึ่งเชือกตั้งตรงจากกระถางถึงคานสลิง เพื่อพันยอดเมล่อนขึ้นไปกับเชือก โดยให้เชือกพันกับลำต้นเมล่อนบริเวณใต้ก้านใบในทิศทางตามเข็มนาฬิกา และทำการผสมปุ๋ยรอบที่ 2

7. เด็ดใบจริงคู่ล่าง (ดำเนินการในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2563)

แต่งใบเมล่อนโดยเด็ดใบจริง 2 ใบล่างออก เพื่อกำจัดใบที่ไม่ถูกแสง ซึ่งไม่สามารถสังเคราะห์แสงได้ เป็นการลดการแย่งสารอาหาร ช่วยให้ยอดสามารถเจริญเติบโตได้เร็วขึ้น

8. ฉีดพ่นฮอร์โมนบำรุงต้น (สัปดาห์ละครั้ง)

การฉีดพ่นฮอร์โมนบำรุงต้นใช้อัตราส่วนตามคำแนะนำในฉลาก (ใช้ในปริมาณที่น้อยที่สุด) ประกอบด้วย นิคสเปอร์ กรดอะมิโน สารจับใบ บอมส์ (ยาด้านไวรัส) และบิวเวอเรีย (เชื้อรากำจัดแมลง)

9. ผสมเกสร (ดำเนินการในวันที่ 26-29 กุมภาพันธ์ 2563)

นำเกสรตัวผู้ซึ่งอยู่ที่ดอกบริเวณโคนใบของเมล่อน โดยฉีก

แขวนเชือก

แต่งแขนง

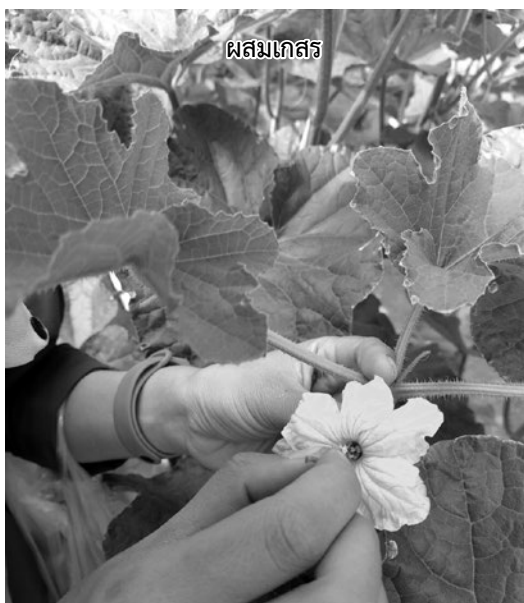
พันยอด

เด็ดใบจริงคู่ล่าง

ผสมเกสร

ผสมเกสร

ผูกเชือกแสดงสัญลักษณ์การผสมเกสร

หลังผสมเกสร 1 วัน ตัวเมียจะเริ่มตั้งท้อง

คัดผลเก็บไว้ ต้นละ 1 ผล

เด็ดยอด

แขวนผล

กลีบดอกออก แล้วจึงนำส่วนที่เป็นเกสรแต่ละเบาๆ ที่เกสรตัวเมียซึ่งเป็นดอกที่อยู่บริเวณแขนงของเมล่อน อัตราส่วนเกสรตัวผู้ 2 ดอก ต่อเกสรตัวเมีย 1 ดอก

10. คัดผล (ดำเนินการในวันที่ 3 มีนาคม 2563)

หลังจากผสมเกสรได้ 1 วัน เกสรตัวเมียจะเริ่มตั้งท้อง และอีก 2-3 วันจะเห็นผลเมล่อนรูปไข่ ใน 1 ต้นจะได้เมล่อน 3-4 ผล ตามที่กำหนดแขนงไว้ ให้คัดเลือกผลที่สมบูรณ์ที่สุดไว้เพียงต้นละ 1 ผล โดยพิจารณาจากลักษณะ ผิวเรียบสวย ทรงรูปไข่ ก้นผลไม่ฉีก หรือบานออก

11. เด็ดยอด (ดำเนินการในวันที่ 7 มีนาคม 2563)

หลังจากคัดผลในแต่ละต้นเสร็จแล้ว จะทำการเด็ดยอดเมล่อน โดยคงเหลือระยะความยาวของต้นไว้ 2 เมตร ส่วนที่เหลือให้เด็ดยอดทิ้ง การเด็ดยอดต้องไม่ใช่เครื่องมือต่าง ๆ ในการตัดยอด ให้ใช้มือเด็ดยอดเท่านั้นเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิดโรค

12. แขวนผล (ดำเนินการในวันที่ 10 มีนาคม 2563)

หลังจากคัดผลและเด็ดยอดเมล่อนแล้ว จะทำการแขวนผล เริ่มจากแขวนเชือกที่เตรียมไว้ ยึดเชือกกับสลิงด้านบน หย่อนเชือกลงมาให้อยู่ด้านเดียวกันกับผลเมล่อน ใช้มืออุ้มผลเมล่อนอย่างเบาๆ ให้ตั้งเป็นแนวเสมอกับแขนง จากนั้นใช้เชือกสอดทำบ่วงแขวนหัวผลให้มีลักษณะเป็นตัว T และมัดปมเป็นเงื่อนกระตุกสูงขึ้นมาจากผลประมาณ 15 เซนติเมตร

13. เช็ดผล (ดำเนินการในวันที่ 14 มีนาคม 2563)

ในการเช็ดผลเมล่อนจะต้องสัมผัสผลด้วยความระมัดระวัง และเบาที่สุด โดยนำผ้าแห้งสะอาดมาลูบผลเมล่อนให้ทั่ว ซึ่งจะมีสะเก็ดขาว ๆ ร่วงออกมา การเช็ดผลเมล่อนเพื่อทำให้ลายของเมล่อนหลุดออก และเกิดการซ่อมแซม จะทำให้ลายหนานูนขึ้นมาสวยงาม

14. แต่งใบ (ดำเนินการในวันที่ 19 มีนาคม 2563)

ให้เด็ดใบเมล่อนด้วยมือ เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของโรคต่าง ๆ โดยการเด็ดใบข้อที่ 1 ขึ้นมาเสมอผล การแต่งใบเพื่อให้ต้นโปร่ง อากาศถ่ายเทได้ดี และให้แดดส่องถึงโคนต้น เป็นการลดอัตราการเกิดโรครากเน่า โคนเน่า

15. เก็บเกี่ยว (ดำเนินการในวันที่ 10 เมษายน 2563)

- ก่อนเก็บเกี่ยว 10 วัน จะทำความหวานให้ผลเมล่อน โดยให้ปุ๋ย 0-0-50 จำนวน 5 กิโลกรัม ผสมน้ำ 50 ลิตร วัดค่า EC ของปุ๋ย ให้มีความเข้มข้นที่ 2.2 EC และให้คงที่ที่ระดับนี้เสมอตลอดระยะเวลา 10 วัน

- การเก็บเกี่ยว ให้เลือกตัดผลเมล่อนเป็นรุ่น ๆ (ตามที่ผสมเกสร และผูกเชือกต่างสีที่สำคัญลักษณะไว้) นำผลเมล่อนที่ตัดแล้วใส่ในตะกร้าเพื่อขนย้ายไปที่โรงคัดบรรจุ แต่งผลเมล่อนโดยการตัดก้านซ้าย-ขวา ให้ความยาวทั้ง 2 ด้านให้เท่ากันประมาณ 5-10 เซนติเมตร จากนั้นนำผ้าแห้งสะอาด เช็ดผิวเมล่อนอย่างเบาๆ ให้สะอาด ชั่งน้ำหนักแต่ละผล เพื่อเก็บตัวเลขผลผลิต นำตาข่ายโฟมห่อหุ้มผล และแขวนป้ายสินค้าจัดเรียงผลเมล่อนที่สวมตาข่ายโฟมและแขวนป้ายสินค้าแล้วลงตะกร้าเพื่อรอการขนส่งไปจำหน่าย

16. การจำหน่าย

ผลผลิตเมล่อนส่วนหนึ่ง ฟาร์มประจักษ์ฟาร์มจัดจำหน่ายอีกส่วนหนึ่ง สมาชิกโครงการ New Gen Farmer ได้จัดจำหน่ายทางออนไลน์ผ่าน Facebook : New Gen Farmer โดยที่ป้ายสินค้าที่แขวนกับหัวเมล่อนจะมี QR Code ให้ลูกค้าสแกนข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ New Gen Farmer และที่มาของสินค้า พร้อมทั้งข้อความ “เมล่อนปลอดภัย

แขวนผล

เช็ดผล

ลายของเมล่อนเห็นชัดเจน

แต่งใบ

เก็บเกี่ยว

ผลิตในโรงเรือนระบบปิด ใส่ใจการดูแลทุกขั้นตอนเพื่อคัดสรรคุณภาพ
“ส้มมือคุณ” ผลิตโดย “New Gen Farmer” (ฟ้าประทานฟาร์ม วังน้ำเขียว)
ของมูลนิธิส่งเสริมยุทธศาสตร์ไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พร้อมทั้งมีภาพโฆษณา ข้อความว่า “เมล่อนพันธุ์บาร์มี น้ำหนัก
ผลละ 1.2-1.5 กิโลกรัม ความหวาน 14-15 Brix ราคาเพียงกิโลกรัมละ
100 บาท (ค่าขนส่งตามระยะทาง) โดยกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ โครงการ
New Gen Farmer ภายใต้มูลนิธิส่งเสริมยุทธศาสตร์ไทยในพระ
ราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนใจติดต่อ
โทร. 09 3328 5473”

สวมตาข่ายโฟ

ติดป้าย

จัดเรียงในตะกร้า

ท่านสมาชิกที่รัก

ปี 2563 คงเป็นปีที่ประเทศต่าง ๆ ต้องเผชิญกับภาวะวิกฤตไปทั่วโลก จากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือ โควิด 19 อย่างที่ทุกท่านทราบดีว่า ผลกระทบที่ตามมานั้นมากมายมหาศาล ไม่เพียงแต่ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้คน แต่ยังรวมไปถึงเศรษฐกิจของครอบครัว ของเมืองของประเทศ และของโลก ยังนึกภาพไม่ออกว่าจะฟื้นฟูกันอย่างไรให้เหมือนเดิมได้แต่หวังว่าโลกของเราจะผ่านวิกฤตนี้ไปได้ด้วยกัน

จากสถานการณ์โควิด-19 สมาคมพืชสวนฯ ต้องเลื่อนกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ออกไป เช่น โบนัสการกุศล ซึ่งทุกปีจะจัดในเดือนพฤษภาคม ต้องเลื่อนออกไปอย่างไม่มีกำหนด การประชุมวิชาการพืชสวนแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 หรือ AHC 2020 ที่กำหนดจะจัดในวันที่ 7 - 9 พฤษภาคม 2563 ที่ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา ก็เลื่อนไปเป็นวันที่ 15 - 17 ธันวาคม 2563 ที่โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น ซึ่ง ณ เวลานั้นคาดหวังว่าสถานการณ์การระบาดของโรคจะคลี่คลายลงแล้ว แต่ถ้ายังไม่คลี่คลาย ก็คงจะจัดประชุมผ่านออนไลน์ เพราะการประชุมนี้เตรียมการมาตั้งแต่ปี 2560

ปีนี้เป็นปีแรกในประวัติศาสตร์ของไทย ที่วันสงกรานต์ ราชการไม่หยุดงาน และขอความร่วมมือประชาชนไม่เล่นน้ำสงกรานต์ และไม่มีการฉลอง หรือรื่นเริงใด ๆ ขอความร่วมมือไม่ให้ผู้คนที่ทำงานต่างถิ่นกลับบ้านไปหาญาติพี่น้อง รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ เพื่อไม่ให้มีการแพร่เชื้อโควิด-19 ไปสู่ญาติผู้ใหญ่และคนในครอบครัว ถนนมิตรภาพ ถนนพหลโยธิน ถนนเพชรเกษม ที่เคยจราจรติดขัดเพราะคนแห่กลับบ้าน ปีนี้โล่งตลอดสาย แถมไม่มีการเก็บสถิติอุบัติเหตุ 7 วันอันตรายด้วย

อย่างไรก็ตามขณะที่ท่าน “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” ตามคำแนะนำของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 ของรัฐบาล ถ้าท่านที่ไม่ต้องทำงานเพื่อส่งให้เจ้านาย หรือหน่วยงานต้นสังกัดทางออนไลน์ เพื่อไม่ให้รู้สึกเบื่อหน่าย ท่านอาจจะลองหาอะไรทำให้เพลิดเพลินตามถนัด หรือตามความสนใจ บางคนอาจจะดูซีรีส์ อ่านหนังสือที่ชอบ ท่านที่บอกว่าไม่มีเวลาออกกำลังกาย อาจจะปั่นจักรยาน หรือจกยานออกกำลังกายที่ซื้อมานานแล้ว และใช้เป็นที่พักผ่อนเป็นส่วนใหญ่น่ากลับมาใช้ออกกำลังกายที่สักวันละครั้งหรือหนึ่งชั่วโมงก็ยังดี ถ้าไม่มีเครื่องออกกำลังกายและบ้านมีพื้นที่พอสมควรก็อาจจะเดิน หรือ วิ่งเบา ๆ ในบ้านหรือถนนหน้าบ้านก็ได้

บางท่านอาจจะทำงานนอกบ้านทุกวันไม่มีเวลาดูแลสวนและต้นไม้ในบ้าน ก็อาจจะหันมาดูแลตัดแต่งกิ่งไม้ พรวนดิน ใส่ปุ๋ย เปลี่ยนกระถาง เปลี่ยนที่วางกระถาง เปลี่ยนที่วางแก้วใส่น้ำ ก็จะเปลี่ยนบรรยากาศของบ้านได้ไม่น้อย แถมได้ออกกำลังไปพร้อมกัน เช่นเดียวกับภายในบ้าน บางท่านอาจจะลุกขึ้นมาจัดบ้านใหม่ ทำความสะอาด สะสางของเก่า ๆ ที่ไม่ใช้แล้วออกทิ้งบ้าง หรือบริจาคให้ชาเล้งรับซื้อของเก่าบ้าง ทำไปเรื่อย ๆ ที่ละห้อง ทีละมุมวนไป จนกว่าสถานการณ์โควิด-19 จะดีขึ้น

โปรดอย่าลืมดูแลตัวท่านเอง หมั่นล้างมือ กินร้อน ช้อนส่วนตัว สวมหน้ากากอนามัย และอยู่ห่างจากคนอื่น ๆ 2 เมตร

พบกันใหม่ฉบับหน้า
สารานุกรม

คณะผู้จัดทำ ข่าวสารสมาคมพืชสวน

ที่ปรึกษา : อนันต์ ดาโลดม, สุรพงษ์ โกสิยะจินดา, วิจิตร วังโน

บรรณาธิการ : พรรณนีย์ วิชชาชู

ประจำกองบรรณาธิการ

ฝ่ายวิชาการ : กนกรัตน์ สิทธิพนธ์, เศรษฐพงษ์ เลขาวัฒนะ, ปิยนุช นาคะ, สุนิสา บุญญะปฎิภาค

บันทึกข้อมูล : สร้อยดาว วัฒนาจารุเกียรติ

ประสานงาน : ดวงรัตน์ ศิวสฤทธ์ / สมจิตต์ ยะเลาะห์

วัตถุประสงค์ของสมาคมฯ

- ส่งเสริม สนับสนุนวิชาการพืชสวนและวิชาการสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพืชสวนให้ครบวงจร
- เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนและเพิ่มพูนความรู้เรื่องพืชสวนในหมู่นักวิชาการ นักธุรกิจ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป
- เป็นแหล่งบริการความรู้เรื่องพืชสวนแก่เกษตรกร และองค์กรต่างๆ ของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับพืชสวนในประเทศไทย
- เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและร่วมมือในการค้นคว้าและวิจัยปัญหาทางพืชสวนทั้งภายในและภายนอกประเทศ

คณะกรรมการบริหาร

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการที่ปรึกษา

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชสวน	นายกำธร เดชสกุลธร
รศ.วิจิตร วังโน	ดร.ณรงค์ โฉมเฉลา
ดร.สุรพงษ์ โกสิยะจินดา	นายเกษม จันทระประสงค์
ศาสตราจารย์สมเพียร เกษมทรัพย์	นายวิโรจน์ ธีรบุญญ์ภรณ์
นายกองเอก ปลั่งศักดิ์ ประกาศเกสซ์	คุณหญิงประไพศรี พิทักษ์ไพรวรรณ
นางวัชรีย์ จิยาศักดิ์	นางสาววันิดา อังศุพันธุ์
นายมนตรี คงตระกูลเทียน	นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ
นายยรรยง ประเทืองวงศ์	นายวเทพ สุภาดุลย์
Mr. Robert Dixon	นายสกล มงคลธรรมกุล
ดร.สุนทร พิพิธแสงจันทร์	นางสาวจรรณี เดส์แน็ช
รศ.ดร.จรรยา พุกกะเวส	นางพวงพกา คมสัน
ภญ.ดร.อาริยา สาริกะภูติ	

คณะกรรมการบริหาร

นายกสมาคมฯ	นายอนันต์ ดาโลดม
อุปนายก	นายวิรัช จันทรัมย์
	นางลักขณา นะวีโรจน์
	ดร.กิตติ วิฑูรย์วิทย์ลักษณ์
	นางสาวพรรณนีย์ วิชชาชู
เลขาธิการ	นางกนกรัตน์ สิทธิพนธ์
รองเลขาธิการ	ดร.เศรษฐพงศ์ เลขาวัฒนะ
เหรัญญิก	นางเยาวลักษณ์ โสภณสกุลแก้ว
ฝ่ายทะเบียน	นางดวงรัตน์ ศิวสฤทธ์
	นางสร้อยดาว วัฒนาจารุเกียรติ
สารานุกรม	นางสาวพรรณนีย์ วิชชาชู
	นางสุรัตน์วดี สงแก้ว
ฝ่ายต่างประเทศ	นางสุนิสา บุญญะปฎิภาค
ฝ่ายวิชาการ	นางปิยนุช นาคะ
ฝ่ายทัศนศึกษา	นายไกรสิทธิ์ ไรจนเกษตรชัย
ฝ่ายประชาสัมพันธ์และสารสนเทศ	ดร.เมธินี ศรีวัฒนกุล
	นางกาญจนา โยธารักษ์

กรรมการกลาง

นายสุพล ธนุรักษ์	นางสาวกฤษมล ทองเพ็ง
นางวิไล อติชาตการ	นางสาววันเพ็ญ พิทักษ์กุล
นางมาริสา แสนกุลศิริศักดิ์	นายอภิสิทธิ์ ต้นสกุล
นายนิวัติ ปากวิเศษ	นายรัฐพล โพธิ์นิยม
นางสาวลลันจี บุญมาก	นางสาวมณฑาทิพย์ สิมมา
นายศุภเชษฐ์ บุญประสพ	

ประจำสมาคม

ผู้จัดการสมาคม	นางดวงรัตน์ ศิวสฤทธ์
ผู้ช่วยผู้จัดการฯ	นางสร้อยดาว วัฒนาจารุเกียรติ, นางกาญจนา โยธารักษ์
เจ้าหน้าที่สมาคม	นางนิตยา บุณณวิทย์

สถานที่ติดต่อ สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

ตึกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

บริเวณสถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900

โทร. 0-2940-6578 โทรสาร 0-2940-6579

<http://www.hsst.or.th>

GOURMET MARKET & HOME FRESH MART

กูร์เมต์ มาร์เก็ต และโฮม เฟรช มาร์ท
สนับสนุนเกษตรกรชาวไทยทุกคน
พร้อมร่วมผลักดันผลผลิตสินค้าเกษตร
ของคนไทยให้ก้าวไกลสู่สากล

กว่า 30 ปีที่ซูเปอร์มาร์เก็ตเมืองไทยได้ยกระดับ พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยกลุ่มเดอะมอลล์ กรุ๊ป ภายใต้ชื่อ “กูร์เมต์ มาร์เก็ต” และ “โฮม เฟรช มาร์ท” ด้วยแนวคิดที่ต้องการสรรหาสินค้าคุณภาพที่ดีที่สุดจากแหล่งผลิตที่ได้คุณภาพมาตรฐานสากลทั่วโลก มานำเสนอให้ผู้บริโภคทั้งชาวไทย และต่างประเทศ ด้วยความมุ่งมั่นเพื่อพัฒนา ทีมงานจึงต้องมีการทำงานร่วมกันกับเกษตรกรและคู่ค้าในการพัฒนาผลผลิตของเกษตรกรไทย และผลักดันผลผลิตสินค้าไทยให้เข้าสู่ระบบตรวจสอบมาตรฐาน Q จาก มกอช. กระทรวงเกษตร เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค และการยอมรับเรื่องคุณภาพของสินค้าในตลาดสากล

ขอเชิญชวนเกษตรกรทุกท่านร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันผลผลิตสินค้าเกษตรไทยให้ก้าวสู่มาตรฐานสากลไปพร้อมกันกับเรา

ติดต่อเพื่อร่วมเป็นคู่ค้ากับ กูร์เมต์ มาร์เก็ต และโฮม เฟรช มาร์ท
ได้ที่ฝ่ายบริหารสินค้าตลาดสด โทร. 0-2310-1523 และ 0-2310-2477

ส่งเสริมเกษตรกรไทย ให้ก้าวไกล อย่างมั่นคง

สมาคมการค้าปุ๋ยและธุรกิจการเกษตรไทย

THAI FERTILIZER AND AGRICULTURAL SUPPLIES ASSOCIATION

106 ถนนฉิมพลี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170 โทรศัพท์/โทรสาร (02)448-7616

106 Chimppli Road, Chimppli, Taling Chan, Bangkok 10170 Tel. & Fax : (02)448-7616 E-mail : thaifertasso@gmail.com

โตโยต้าเกตรา

โชว์รูมรถยนต์ใหม่

- ศูนย์ซ่อมตัวถังและสี
- ประกันภัย
- รับเทิร์นและซื้อรถเก่า
- ศูนย์บริการ
- รถเช่า

YARIS CROSS

Toyota President's Award
รางวัลยอดเยี่ยมและบริการ ยอดเยี่ยม 4 ปี

บริหารงานโดย นายอนันต์ เกตรา KU.32
อดีตนายกสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์

สาขา
บางพูน 02-979-6111 | สาขา
รังสิต 02-958-1888 | สาขา
ลาดหลุมแก้ว 02-150-7888

มาสด้าเกตรา

โชว์รูมรถยนต์ใหม่

- ศูนย์ซ่อมตัวถังและสี
- ศูนย์บริการครบวงจร
- รับเทิร์นและซื้อรถเก่า
- ประกันภัยรถยนต์

ALL-NEW CX-30

บริหารงานโดย นายอนันต์ เกตรา KU.32
อดีตนายกสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์

ศูนย์ซ่อมตัวถังและสีมาตรฐาน
แห่งแรกในประเทศไทย

สาขา
บางพูน 02-979-6777 | สาขา
ธัญบุรี 02-577-6659 | สาขา
บางใหญ่ 02-920-1155

ปุ๋ยทางใบคุณภาพสูง สูตรสเปรย์-ดราย นูแทค...ดูแลทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช

นูแทค ไฮ-เอ็น
“เพิ่มการออกดอกติดผล
ผลใหญ่ ใบสมบูรณ์”

นูแทค บาลานซ์
“สร้างความสมดุล
ให้กับต้นพืช ต้นสมบูรณ์
ผลผลิตดี”

นูแทค ซุปเปอร์-เค
“เพิ่มช่อดอก ติดผลตก
รสชาติดี”

นูแทค ซุปเปอร์-เอ็น
“เพิ่มช่อดอก ติดผลตก
เพิ่มขนาดใบ
ขยายขนาดผล”

นูแทค เอ็กตรา-พี
“ลดการแตกใบอ่อน
เพิ่มเปอร์เซ็นต์
การออกดอก”

